

Republika e Kosovës
Republika Kosovo - Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

Zakon br. 05/L-064

O VOZAČKOJ DOZVOLI

Skupština Republike Kosova,

Na osnovu člana 65 (1) Ustava Republike Kosova,

usvaja:

ZAKON O VOZAČKOJ DOZVOLI

POGLAVLJE I
OPŠTA PRAVILA

Član 1
Cilj

1. Ovim zakonom se uređuju uslovi i kriterijumi za dobijanje vozačke dozvole, licenciranja auto škola, profesionalnih predavača, instruktora vožnje, ispitivača, ospozobljavanje kandidata za vozače, polaganje ispita za vozačku dozvolu, za program obuke trenera iz oblasti vozačke dozvole, za periodične obuke za vozače profesionalce koji voze vozila za transport roba i putnika, uslove sticanja prava za upravljanje vozilom, za kategorije vozila, zdravstvene uslove, procedure za apliciranje, dobijanje, produženje i zamenu vozačke dozvole, kao i ostala pitanja koja se odnose na druga povezana pitanja.

2. Ovaj zakon je u skladu sa Direktivom 2006/126/EC Evropskog parlamenta i Saveta, od 20. decembra 2006. o vozačkoj dozvoli; Direktivom 2003/59/EC Evropskog parlamenta i Saveta, od 15. jula 2003. o početnoj kvalifikaciji i periodičnom ospozobljavanju vozača određenih kategorija vozila drumskog prevoza putnika i roba, o izmeni Pravilnika Saveta (EEC) br. 3820/85 i Direktive Saveta 91/439/EEC; i stavljanje van snage Direktive Komisije 76/914/EEC sa Direktivom komisije 2013/47/ EU, od 2. oktobra 2013. o izmeni Direktive 2006/126/ EC Evropskog parlamenta i Saveta o vozačkoj dozvoli; sa Direktivom

Komisije 2012/36/ EU, od 19. novembra 2012. o izmeni Direktive 2006/126/ EC Evropskog parlamenta i Saveta, o vozačkoj dozvoli; sa Direktivom 2002/24/EC Evropskog parlamenta i Saveta od 18. marta 2002 godine u vezi usvajanja tipa motornih vozila sa dva ili tri točka i stavljanje van snage Direktive 92/61/EEC.

Član 2 **Delokrug**

Pravila ovog zakona su obavezujuća za državne institucije, zaduženo Ministarstvo za transport, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo pravde, Ministarstvo obrazovanja, nauke i tehnologije na osnovu nadležnosti za određenu oblast, pravna i fizička lica kojima se namenjuje kao i svim vozačima motornih vozila.

Član 3 **Definicije**

1. Izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeća značenja:

- 1.1. **“Vozač”** – lice koje upravlja motornim vozilom na putevima;
- 1.2. **“Vozačka dozvola”** – javni dokument koji izdaje nadležni organ i koji dokazuje pravo da upravlja određenom kategorijom vozila;
- 1.3. „**Međunarodna vozačka dozvola**“ (**MVD**) – dokument koji se izdaje na zahtev stranke, vlasniku omogućava upravljanje vozilom na teritoriji država koje traže ovaj dopunski dokument, u skladu sa Bečkom konvencijom o drumskom saobraćaju od 8.11.1968. To je dopunski dokument, koji je preveden na više jezika, koji opisuje podatke vozačke dozvole koju su izdale nadležne državne institucije i koji ima fotografiju vozača i relevantne podatke o pravima upravljanja. Vlasnik ovog dokumenta ne može da upravlja vozilom na teritoriji države porekla
- 1.4. „**Mladi vozač**“ – vozač do dvadeset (24) godina starosti, koji ima vozačku dozvolu, izuzev vozača kome je upravljanje vozilom osnovno zanimanje;
- 1.5. „**Vozač početnik**“ – vozač koji je dobio vozačku dozvolu kategorije A, A1, A2 ili B, B1 ne više od dve (2) godine;
- 1.6. „**Auto-škola**“ – subjekat koji vrši sposobljavanje (obuku) kandidata za vozače motornih vozila;
- 1.7. „**Kandidat za vozača**“ – lice koje je upisano u auto školi za sposobljavanje za vozača;
- 1.8. „**Ispitivač kandidata za vozače**“ – ekspert određen od ministarstva, koji je licenciran za držanje teorijskog ili praktičnog ispita za vozačku dozvolu;
- 1.9. „**Instruktor vožnje**“ – ovlašćeno lice za sposobljavanje kandidata za vozače iz praktičnog dela za odgovarajuću kategoriju;

- 1.10. “**Licenca profesionalnog predavača**” – javni dokument koji izdaje zaduženo Ministarstvo za transport kojim se daje pravo na osposobljavanje kandidata za vozače iz teorijskog dela;
- 1.11. “**Licenca instruktor vožnje**” – javni dokument koji izdaje zaduženo Ministarstvo za transport a kojim se daje pravo na osposobljavanje kandidata za vozače iz praktičnog dela;
- 1.12. “**Licenca ispitivača upravljanja**” – javni dokument koji izdaje zaduženo Ministarstvo za transport kojim se daje pravo za testiranje kandidata za vozača iz praktičnog dela;
- 1.13. “**Lekarsko uverenje**” – dokument koji potvrđuje da je lice sposobno sa psihofizičkog aspekta da upravlja vozilom;
- 1.14. “**Sertifikat o profesionalnoj kvalifikaciji (SPK)**” – dokument koji potvrđuje završetak obuke za profesionalne vozače;
- 1.15. “**Vozilo (motorno vozilo)**” – svako vozilo koje se kreće na putevima sa svojom motornom snagom i nije železničko sredstvo;
- 1.16. „**Laka prikolica**“ – priključno vozilo, čija najveća dozvoljena težina nije veća od 750 kg;
- 1.17. “**Skup vozila (kombinova sredstva)**” – vučno vozilo sa poluprikolicom koje u saobraćaju učestvuјe kao jedna celina;
- 1.18. “**Ministarstvo**” – odgovarajuće Ministarstva za transport.

2. Izrazi koji se koriste u ovom zakonu a nisu navedeni u definicijama, imaju značenje određeno drugim zakonima.

POGLAVLJE II

SUBJEKAT ZA OSPOSOBLJAVANJE KANDIDATA ZA VOZAČE

Član 4

Auto škola

1. Auto škola vrši osposobljavanje kandidata za vozače vozila ili skupa vozila (u daljem tekstu vozila), pod uslovom da ista ispunjava definisane članom 5 ovog zakona i ostala podzakonska akta koja se donose na osnovu ovog zakona.
2. Izuzetno od stava 1 ovog člana, periodične obuke za profesionalne vozače obavlja subjekat ovlašćen od ministarstva, kao što je predviđeno članom 90 ovog zakona.

3. Ospozobljavanje kandidata iz redova pripadnika bezbednosnih institucija Kosova obavlja auto škola koja se osniva u sklopu bezbednosne institucije, za ospozobljavanje isključivo svojih pripadnika.

4. Ministarstvo je nadležno za licenciranje auto škola u Republici Kosovu.

Član 5

Osnovni uslovi za licenciranje auto škole

1. Za vršenje delatnosti auto škola treba da ispunjava sledeće uslove i kriterijume:

1.1. treba da raspolaže dole navedenim osobljem;

1.1.1. profesionalni administrativni rukovodilac;

1.1.2. profesionalni predavač;

1.1.4. najmanje dva (2) instruktora vožnje za B kategoriju, i najmanje jednog (1) instruktora vožnje za svaku ostalu kategoriju za koju se licencira kao što se predviđa u članu 6. ovog zakona;

1.2. osoblje iz podstava 1.1. ovog stava treba da budu pod ugovorom o radu sa punim radnim vremenom;

1.3. sa profesionalnim predavačem iz podstava 1.1.2. ovog stava auto škola može da zasnuje radni odnos pod honorarom;

1.4. da poseduje pomoćna nastavna sredstva, i kompjutere sa dodatnom opremom za priključivanje u elektronski sistem;

1.5. da ima najmanje dva vozila za kategoriju "B" i jedno vozilo za svaku kategoriju koja se licencira kao što se predviđa u članu 6. ovog zakona;

1.6. da je opremljen sledećim radnim prostorijama :

1.6.1. administrativna kancelarija;

1.6.2. učionica za nastavu;

1.6.3. poligon;

1.7. Administrativna kancelarija, učionica za nastavu i poligon iz potstava 1.6 ovog stava mogu biti u vlasništvo ili pod zakup.

2. Praktično ospozobljavanje kandidata sa ograničenim sposobnostima može se vršiti u prilagođenom vozilu koje može da bude vlasništvo kandidata, udruženja ograničene sposobnosti ili pozajmljeno.

3. Izuzetno od podstava 1.5 stav 1. ovog člana osposobljavanje kandidata može da se vrši vozilom AM, A1, T, ukoliko je vlasništvo kandidata.
4. Izuzetno od podstava 1.5. stav 1. ovog člana praktično osposobljavanje kandidata je dozvoljeno na skupovima sredstava B+E, D1+E kategorije ukoliko je prikolica u vlasništvu kandidata.
5. Vozila iz stava 3. i prikolica iz stava 4. ovog člana auto škola može da uzme pod zakup.
6. Ministarstvo podzakonskim aktom pored osnovnih uslova utvrdiće dodatne uslove i za licenciranje i obnavljanje licence auto škola i druga pitanja koja se njima nadovezuju.

Član 6 **Licenca auto škole**

1. Licenca se izdaje auto školi za A, B, C1, C1+E, C, C+E, D, ili D+E, kategorije nakon ispunjenja uslova i kriterijuma predviđenih u članu 5. ovog zakona i potzakonskih akata koji se donose na osnovu ovog zakona.
2. Licenca se izdaje samo za jednu (1) kategoriju koja važi pet (5) godina uz mogućnost obnavljanja.
3. Auto škola koja ima licencu za kategoriju A, ima pravo da osposobljava kandidate za AM, A1 i A2 kategoriju ukoliko vozilo ispunjava uslove predviđene u čl. 49. i 63. ovog zakona i drugih podzakonskih akata doneti na osnovu ovog zakona.
4. Auto škola koja ima licencu za B kategoriju, ima pravo da osposobljava kandidate za M, L, B1, T, B+E kategoriju iz teorijskog dela i B1, T, B+E iz praktičnog dela, ukoliko vozilo ispunjava uslove predviđene u članovima 49 i 63 ovog zakona i podzakonskih akata doneti na osnovu ovog zakona.
5. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom od hiljadu (1000) do tri hiljade (3000) evra, odgovorno lice u auto školi koje osposobljava kandidate za vozače bez važeće licence za odgovarajuću kategoriju.

Član 7 **Obustavljanje licence auto školi**

1. Auto školi se obustavlja licenca od strane Ministarstva za sve kategorije u sledećim slučajevima:
 - 1.1. odlukom suda;
 - 1.2. učionica nastave, kancelarija administracije i poligon ne ispunjavaju utvrđene uslove i kriterijume.
2. Auto školi se obustavlja licenca za odgovarajuću kategoriju u sledećim slučajevima:

- 2.1. vrši osposobljavanje kandidata protivno planu i programu za osposobljavanje kandidata za odgovarajuće kategorije;
 - 2.2. nema najmanje dva instruktora vožnje za B kategoriju, i jednog instruktora vožnje za svaku drugu kategoriju za koju se licencira, kao što se predviđa u članu 6. ovog zakona;
 - 2.3. vrši osposobljavanje kandidata na vozilima bez ispunjenja uslova prema čl. 49. i 63. ovog zakona i podzakonskih akata doneti na osnovu ovog zakona;
 - 2.4. nema najmanje dva vozila za kategoriju B i jedno vozilo za svaku kategoriju za koju se licencira kao što se predviđa u članu 6. ovog zakona.
3. Obustavljanje licence ne može da bude u vremenskom trajanju kraćem od trideset (30) dana.

Član 8 **Opoziv licence auto škole**

1. Licencu opoziva ministarstva u sledećim slučajevima:

- 1.1. ukoliko vrši osposobljavanje kandidata iz teoretskog ili praktičnog dela tokom vremena opoziva licence;
- 1.2. ukoliko se traži od njegovog vlasnika;
- 1.3. ukoliko se utvrdi da je podneo ne tačnu ili falsifikovanu dokumentaciju vezano sa traženim podacima za dobijanje ili obnavljanje licence;
- 1.4. ukoliko se pravosnažnom odlukom suda zabranjuje vršenje delatnosti za osposobljavanje kandidata za vozača;

2. Ministarstvo podzakonskim aktom donosi procedure za obustavljanje i opoziv licence auto škole i druga pitanja vezana sa njima.

POGLAVLJE III **OSOBLJE AUTO ŠKOLE**

Član 9 **Stručni rukovodilac**

1. Stručni rukovodilac je odgovorno lice u auto školi za blagostanje rada u auto školi za:
 - 1.1. administrativne poslove;
 - 1.2. vođenje i ispravnosti dokumentacije auto škole;

- 1.3. izdavanje potvrde za okončanje osposobljavanja kandidata;
 - 1.4. poštovanje radnog vremena auto škole;
 - 1.4.1. radno vreme iz podstava 1.4. ovog stava određuje auto škola koje treba da bude najmanje osam (8) časova u toku dana (mogu biti sa vremenskim prekidima) i isto radno vreme treba da bude prijavljeno u Ministarstvu;
 - 1.5. prijavljivanje promena u auto školi;
 - 1.6. poštovanje cena određenih podzakonskim aktima, vezano sa uslugama koje pruža auto škola, kandidatima za vozače kao i druga pitanja vezana sa tim;
 - 1.7. zaključivanje knjige upisa kandidata u auto školi na kraju svakog meseca.
2. Stručni rukovodilac iz stava 1. ovog člana treba da ispunjava ove uslove:
 - 2.1. da je završio studije – najmanje bačelor;
 - 2.2. da ima vozačku dozvolu najmanje tri (3) godine;
 - 2.3. da nije osuđivan za krivično delo više od šest (6) meseci zatvora konačnim sudskim rešenjem;
 3. Ukoliko stručni rukovodilac ima licencu:
 - 3.1. za stručnog predavača ima pravo da osposobljava kandidate iz teorijskog dela;
 - 3.2. za instruktora vožnje ima pravo da osposobljava kandidate iz praktičnog dela.
 4. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom od hiljadu i petsto (1500) do dve hiljade (2000) evra, odgovorno lice u auto školi, koje postupa protivno pravilima iz podstava 1.3 stava 1. ovog člana.
 5. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom od sto (100) do tristo (300) evra, odgovorno lice u auto školi, koje postupa protivno pravilima podstava 1.1. 1.2. 1.4. 1.5. 1.6. i 1.7. stava 1. ovog člana.

Član 10 **Stručni predavač u auto školi**

1. Za stručnog predavača može da se licencira lice ukoliko ispunjava sledeće uslove:
 - 1.1. da ima vozačku dozvolu za B kategoriju najmanje tri (3) godine;
 - 1.2. da je završio studije iz oblasti komunikacije, jednake sa najmanje 120 ECTS, prema sistemu Bolonje;

- 1.3. da je pohađao osnovnu obuku za stručnog predavača u auto školi;
 - 1.4. da je položio ispit za licenciranje stručnog predavača;
 - 1.5. [da nije osuđen sudskim rešenjem konačne forme za krivičnu delo više od šest \(6\) meseci zatvora.](#)
2. Licenca za profesionalnog predavača se izdaje za pet (5) godina uz mogućnost obnavljanja.
 3. Licencu izdaje ministarstvo.
 4. Ministarstvo organizuje osnovnu obuku za profesionalne predavače u auto školi. Ministarstvo može da ovlasti neki obrazovni subjekat akreditovan za organizovanje osnovne obuke za profesionalne predavače u auto školi.
 5. Ministarstvo podzakonskim aktom određuje procedure kao i način organizovanja stručnog ispita za licenciranje i obnavljanje licence stručnog predavača u auto školi.

Član 11 **Prava i obaveze stručnog predavača**

1. Predavač ima pravo da drži teorijski deo osposobljavanja ukoliko ima važeću licencu.
2. Stručni predavač je obavezan za:
 - 2.1. stručno pripremanje kandidata za vozače iz teorijskog dela, pridržavajući se plana i programa za osposobljavanje;
 - 2.2. urednost dnevnika održavanja nastavnih časova iz teorijskog dela;
 - 2.3. vođenje evidencije kandidata tokom nastavnog časa prema predviđenim pravilima i razvoj procesa osposobljavanje iz teorijskog dela.
3. Za prekršaj se kažnjava novčanom kaznom od tri (300) do petsto (500) evra, odgovorno lice auto škole koje postupa protivno stavu 1. ovog člana.
4. Stručni predavač kažnjava se novčanom kaznom od sto (100) do trista (300) evra, ukoliko vrši osposobljavanje kandidata iz teoretskog dela protivno pravilima ovog člana.
5. Ministarstvo podzakonskim aktom utvrđuje pravila kojih stručni rukovodilac treba da se pridržava tokom procesa osposobljavanja kao i druga pitanja vezana sa tim.

Član 12 **Obustavljanje licence stručnom predavaču**

1. Licencu obustavlja ministarstvo stručnom predavaču u sledećim slučajevima:

1.1. odlukom suda;

1.2. krši pravila prema čl. 11, 44, 45 ovog zakona i podzakonskih akata donetih na osnovu ovog zakona.

1.3. krši pravila kojih stručni predavač treba da se pridržava prema stavu 5. člana 11. ovog zakona.

2. Obustava ne može da bude u vremenskom trajanju kraća od trideset (30) dana.

Član 13 **Opoziv licence stručnom predavaču**

1. stručnom predavaču se oduzima licenca u sledećim slučajevima:

1.1. ukoliko se utvrdi da je podneo netačnu dokumentaciju vezano za tražene podatke za dobijanje ili obnavljanje licence.

1.2 pravosnažnom odlukom suda se kažnjava za krivično delo u trajanju dužem od šest (6) meseci.

Član 14 **Uslovi za licenciranje instruktora vožnje**

1. Za instruktora vožnje može da se licencira lice ukoliko ispunjava sledeće uslove:

1.1. mora imati najmanje dvadeset pet (25) godine;

1.2. ima srednju školsku spremu;

1.3. ima vozačku dozvolu B kategorije najmanje pet (5) godina;

1.4. ima dokaze (uverenje ili diplomu) da je okončao obuku za instruktora vožnje;

1.5. položio stručni ispit za licenciranje instruktora vožnje;

1.6. da nije osuđivan konačnom sudskom presudom za krivično delo više od šest (6) meseci zatvora.

Član 15 **Stručni ispit za licenciranje instruktora vožnje**

1. Stručni ispit za licenciranje instruktora vožnje organizuje ministarstvo.

2. Stručni ispit iz stava 1. ovog člana se organizuje iz teorijskog i praktičnog dela.

Član 16

Teorijski deo profesionalnog ispita za licenciranje instruktora vožnje

1. Zvaničnici koji drže profesionalni ispit za ocenjivanje kandidata za instruktora vožnje iz teorijskog dela određuje ministarstvo.
2. Zvaničnici iz stava 1 ovog člana trebaju da ispunе sledeće uslove:
 - 2.1. da imaju vozačku dozvolu za B kategoriju najmanje pet (5) godina;
 - 2.2. da su završili studije, jednako sa najmanje 240 ECTS prema sistemu Bolonje;
 - 2.3. da imaju najmanje pet (5) godina radnog iskustva;
 - 2.4. da su završili obuku o normativnim pravilima i aktima koja se odnose na održavanje profesionalnog ispita za instruktora vožnje;
 - 2.5. da nisu osuđivani konačnom sudskom presudom za krivično delo više od šest (6) meseci zatvora;
3. Najmanje dva (2) zvaničnika, iz bilo koje ekipe imenovane od ministarstva na osnovu ovog člana, da je završilo studije najmanje master nivo iz oblasti komunikacije.

Član 17

Praktični deo stručnog ispita za licenciranje instruktora vožnje

1. Zvaničnike koji drže profesionalni ispit za ocenjivanje kandidata za instruktore vožnje iz praktičnog dela određuje ministarstvo.
1. Zvaničnici iz stave 1 ovog člana treba da ispunjavaju sledeće uslove:
 - 2.1. da imaju vozačku dozvolu B kategorije najmanje pet (5) godina;
 - 2.2. da imaju najmanje višu školsku spremu, jednaku sa 120 ECTS, prema sistemu Bolonje i pet (5) godina radnog iskustva u profesiji;
 - 2.3. da imaju uverenje trenera iz oblasti vozačkih dozvola;
 - 2.4. da nisu osuđivani konačnom sudskom odlukom za krivično delo više od šest (6) meseci zatvora;
3. Najmanje jedan (1) zvaničnik iz bilo koje ekipe imenovane od ministarstva na osnovu ovog člana, da ima završene studije – nivo master iz oblasti drumskog saobraćaja.
4. Ministarstvo podzakonskim aktom utvrđuje način organizovanja profesionalnog ispita za licenciranje i obnavljanje licence instruktora za vozače.

Član 18

Licenca instruktora vožnje

1. Instruktoru vožnje koji polaže profesionalni ispit za licenciranje izdaje se licenca koja važi pet (5) godina uz mogućnost obnavljanja.
2. Licencu izdaje ministarstvo.
3. Za prekršaj kažnjava se novčanom kaznom u iznosu od četiristo (400) do hiljadu i dvesta (1.200) evra, odgovorno lice u auto školi koje naredi ili dozvoli da se vrši osposobljavanje kandidata za vozače bez važeće licence instruktora.
4. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom u iznosu od trista (300) do devetsto (900) evra, instruktor vožnje koji vrši osposobljavanje vozača bez važeće licence.

Član 19

instruktur vožnje A kategorije

1. Vozač koji ima licencu za instruktora može da se licencira za A kategoriju ukoliko ispunjava sledeće uslove:
 - 1.1. da ima vozačku dozvolu A kategorije najmanje tri (3) godine;
 - 1.2. da je položio stručni ispit za licenciranje vozača instruktora A kategorije.
2. Ministarstvo izdaje licencu za instruktora vozača A kategorije važnosti pet (5) godina uz mogućnost obnavljanja.
3. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom u iznosu od četiristo (400) do hiljadu i dvesta (1.200) evra, odgovorno lice u auto školi koje naredi ili dozvoli da se vrši osposobljavanje kandidata za vozača A kategorije bez važeće licence.
4. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom u iznosu od trista (300) do devetsto (900) evra, instruktor vožnje koji vrši osposobljavanje kandidata za vozača A kategorije bez važeće licence.

Član 20

Instruktor vožnje dopunskih kategorija

1. Instruktor vožnje koji ima licencu ima pravo da osposobljava kandidate za vozače C ili D kategorije ukoliko ima vozačku dozvolu odgovarajuće kategorije najmanje pet (5) godina.
2. Instruktor vožnje koji ima licencu ima pravo da osposobljava kandidate za vozača C1 ili D1 potkategorija, ukoliko ima vozačku dozvolu odgovarajuće potkategorije najmanje pet (5) godina.

3. Instruktor vožnje koji ima licencu ima pravo da osposobljava kandidate za vozače za skup sredstava ukoliko ima licencu za vučno sredstvo za odgovarajuću kategoriju najmanje jednu (1) godinu.
4. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom u iznosu od četiristo (400) do hiljadu i dvesta (1200) evra, odgovorno lice u auto školi koji postupa protivno pravilima ovog člana.
5. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom u iznosu od trista (300) do devetsto (900) evra, Instruktor vožnje koji postupa protivno pravilima ovog člana.

Član 21 **Obuka za vozača instruktora**

Pravo na obuku vozača koji žele da postanu instruktori imaju subjekti ovlašćeni od Ministarstva za transport kao što se predviđa u članu 121. ovog zakona.

Član 22 **Obustavljanje licence vozača instruktora**

1. Vozaču instruktoru obustavlja se licenca u sledećim slučajevima:
 - 1.1. odlukom suda;
 - 1.2. vrši osposobljavanje kandidata protivno planu i programu za osposobljavanje kandidata za vozače;
 - 1.3. izvodi praktični čas sa kandidatom koji nema važeće zdravstveno uverenje;
 - 1.4. izvodi praktični čas sa sredstvom koje ne ispunjava uslove predviđene čl. 49. i 63. ovog zakona i podzakonskih akata koji se donose na osnovu ovog zakona.
 - 1.5. tokom vremena dok je zabranjeno upravljanje motornim vozilom od nadležnog organa.
2. Obustavljanje ne može da bude kraće od trideset (30) dana.

Član 23 **Opoziv licence za vozače instruktore**

1. Vozaču instruktoru se opoziva licenca u sledećim slučajevima:
 - 1.1. ukoliko se utvrdi da je dostavio netačnu i falsifikovanu dokumentaciju vezano sa traženim podacima za dobijanje obnavljanje licence.
 - 1.2. za vreme opoziva licence vrši osposobljavanje kandidata za vozače;
 - 1.3. zbog zdravstvenog stanja nije sposoban da obavlja ovu delatnost;

- 1.4. osposobljava kandidate a nije zaposlen u auto školi;
 - 1.5. ukoliko se kažnjava pravosnažnom odlukom suda za krivično delo.
2. Vozaču instruktoru kome se opoziva licenca prema podstavu 1.5. ovog člana odlučuje se na osnovu pravosnažne odluke suda za novo licenciranje, dok prema podstavovima 1.2. i 1.4. ovog člana gubi pravo za obavljanje funkcije vozača instruktora.

Član 24 **Licenca predavača predmeta “Prva pomoć”**

1. Licenca za predavača predmeta “Prva pomoć” koja se odnosi na pružanje prve pomoći povređenim licima u saobraćajnoj nezgodi vrši subjekat kojeg ovlašćuje zaduženo Ministarstvo za transport u saradnji sa Ministarstvom zdravlja.
2. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom od trista (300) do petsto (500) evra, odgovorno lice ukoliko vrši osposobljavanje iz “Prve pomoći” bez važeće dozvole.

Član 25 **Cena za licencu i prijavu ispita**

Ministarstvo određuje cenu za licencu i za prijavljivanje stručnog ispita za vozača instruktora, stručnog predavača u auto školi i druga pitanja vezana sa tim.

Član 26 **Utvrđivanje postupaka za obustavu opoziva licence**

Ministarstvo utvrđuje procedure za obustavu i opozivanje licence za profesionalnog predavača i instruktora vozača, kao i ostala pitanja u vezi istih.

POGLAVLJE IV **LICA KOJA DRŽE ISPITE ZA VOZAČA**

Član 27 **Teorijski deo ispita za vozače**

1. Zvaničnik koga imenuje ministarstvo, koji drži teorijski ispit za vozačku dozvolu treba da ispunjava sledeće uslove:

- 1.1. da je završio studije, najmanje nivo Bačelor ;
- 1.2. da bude licenciran za ispitivača;

- 1.3. da ima završene najmanje dve obuke koje se odnose na pravila držanja ispita iz teorijskog dela i normativnih akata;
 - 1.4. ima najmanje pet (5) godina radnog iskustva;
 - 1.5. da nije osuđivan konačnom sudskom odlukom za krivična dela više od šest (6) meseci zatvora;
 - 1.6. da on ili članovi njegove uže porodice poslednje tri (3) godine ni na koji način nisu bili angažovani u auto školi.
2. Kontrolu i nadzor ispita za vozača iz teorijskog dela vrši organ imenovan od ministarstva.

Član 28 **Praktični deo ispita za vozača**

1. Ocjenjivanje kandidata za vozače iz praktičnog dela vrši lice licencirano za ispitivača, ovlašćeno odlukom ministra.
2. Određivanje ispitivača vrši se prema kompletnoj listi licenciranih ispitivača, prema redosledu .
3. Ministarstvo podzakonskim aktom određuje formu i proceduru za način angažovanja ispitivača iz stava 1. ovog člana i druga pitanja ove oblasti.

Član 29 **Minimalni kriterijumi za ispitivače kandidata iz praktičnog dela ispita**

1. Ispitivač ovlašćen za ocenu kandidata iz praktičnog dela ispita treba da ima znanja i sposobnosti vezano sa testiranjem kandidata prema stv. 2. i 3. ovog člana.
2. Sposobnost ispitivača treba da bude relevantna za ocenu kandidata na ispit za kategoriju za koju se testira.

2.1. da poznaje, razume i oceni vožnju kao u nastavku:

- 2.1.1. sprovođenje teorijskih pravila tokom upravljanja vozilom na putevima;
- 2.1.2. perceptiranje opasnih situacija i sprečavanje nezgoda;
- 2.1.3. plan i program koji određuje standarde ispita za vozača;
- 2.1.4. odgovara zahtevima vezanim za ispit za vozača;
- 2.1.5. zakonodavstvo pravila saobraćaja i bezbednosti;
- 2.1.6. teorijsku i praktičnu ocenu;

- 2.1.7. defanzivno upravljanje;
 - 2.1.8. ocenjivačke sposobnosti;
 - 2.1.9. lične sposobnosti za upravljanje;
 - 2.1.10. kvalitet usluga;
 - 2.1.11. poznavanje tehničkih i fizičkih karakteristika vozila;
 - 2.1.12. eko-vožnja (štednja goriva i zaštita životne sredine bez kršenja pravila putne bezbednosti).
3. Ispitivaču upravljanja obustavlja se licenca ukoliko ne ispunjava predviđene standarde u ovom članu i podzakonskih akata donetih na osnovu ovog zakona.
4. Ministarstvo podzakonskim aktom određuje minimalne standarde za ispitivača upravljanja i druga pitanja vezana sa njime.

Član 30 **Opšti uslovi za licenciranje ispitivača upravljanja**

1. Za ispitivača upravljanja može da se licencira lice koje ispunjava sledeće uslove:
 - 1.1. mora imati najmanje dvadeset pet (25) godine;
 - 1.2. da je završio najmanje studije –nivo Bačelor iz oblasti saobraćaja; A43
 - 1.3. da ima vozačku dozvolu najmanje pet (5) godina;
 - 1.4. da je pohađao osnovnu obuku za ispitivača;
 - 1.5. da je položio stručni ispit za licenciranje ispitivača;
 - 1.6. da nije osuđen sudskim rešenjem konačne forme za krivično delo više od šest (6) meseci zatvora;
 - 1.7. u tri (3) poslednje godine on ili neki drugi član njegove uže porodice nije bio angažovan na bilo kojoj funkciji u auto školi.
2. Ministarstvo organizuje ili ovlašćuje neki subjekat za držanje “Osnovnih obuka za ispitivače”.
3. Ministarstvo podzakonskim aktom utvrđuje program stručnog ispita za licenciranje ispitivača.

Član 31

Ispitivač upravljanja za dodatne kategorije

1. Ispitivač da bi se licencirao za dodatne kategorije treba da ima:

- 1.1. licencu B kategorije najmanje tri (3) godina ili vozačku dozvolu preko pet (5) godina za odgovarajuću kategoriju;
- 1.2. da je završio periodičnu obuku za ispitivača;
- 1.3. da je položio stručni ispit za licenciranje za ispitivača za dodatnu kategoriju.

Član 32

Organizovanje stručnog ispita za licenciranje ispitivača upravljanja

1. Ministarstvo organizuje i održava stručni ispit za licenciranje ispitivača vožnje.

2. Ispit iz stava 1. ovog člana se organizuje iz teoretskog i praktičnog dela.

Član 33

Profesionalni ispit za ispitivača kandidata za vozače iz teorijskog dela

1. Zvaničnici, koji drže profesionalni ispit za ocenjivanje ispitivača kandidata za vozača iz teorijskog dela, a koje određuje ministarstvo trebaju da ispunjavaju sledeće uslove:

- 1.1. da ima vozačku dozvolu B kategorije najmanje pet (5) godina;
- 1.2. da ima završene studije – nivo Bačeler iz oblasti drumskog saobraćaja;
- 1.3. da ima najmanje pet (5) godina radnog iskustva;
- 1.4. da je držao ili pohađao obuku za pravila i normativne akte koji se odnose na održavanje stručnog ispita za ispitivača upravljanja;
- 1.5. da nije osuđen sudskim rešenjem konačne forme za krivično delo više od šest (6) meseci zatvora.

Član 34

Stručni ispit iz praktičnog dela za ispitivača upravljanja

1. Zvaničnike koji drže profesionalni ispit za ispitivače kandidata za vozače iz praktičnog dela, određuje ministarstvo,

2. Zvaničnici iz stava 1 ovog člana trebaju da ispunjavaju sledeće uslove:

- 2.1. da imaju vozačku dozvolu kategorije B najmanje pet (5) godina;

2.2. da imaju najmanje visoku školsku pripremu, jednaku sa 180 ECTS, prema sistemu Bolonje i pet (5) godina radnog iskustva u profesiji;

2.3. da budu sertifikovani kao treneri u oblasti vozačke dozvole;

2.4. da nisu osuđivani sudskim rešenjem konačne forme za krivična delu više od šest (6) meseci zatvora.

3. Najmanje jedan (1) zvaničnik iz bilo koje ekipe imenovane od strane ministarstva, na osnovu ovog člana, da ima završene studije-nivo Bačelor, u oblasti drumskog saobraćaja.

4. Ministarstvo podzakonskim aktom utvrđuje način organizovanja i održavanja profesionalnog ispita za licenciranje ispitivača kandidata za vozača za svaku kategoriju i ostala pitanja vezano za to.

Član 35

Očuvanje nivoa kvaliteta i periodično stručno uzdizanje za ispitivača upravljanja

1. Uslovi za očuvanje nivoa kvaliteta obuhvata nadzor ispitivača tokom njihovog rada i obnavljanja licence, stalno unapređenje stručnog sposobljavanja i redovna kontrola rezultata ispita kandidata za vozača koje drže ispitivači.

2. Ministarstvo sprovodi godišnji nadzor svakog ispitivača u toku praktičnog testiranja kandidata za vozača. U okviru ovog perioda treba da najmanje pola dana nadgleda rad ispitivača.

3. Ispitivač koji je ovlašćen za jednu ili više kategorija nadzor treba da obuhvati najmanje jednu kategoriju.

4. Praćenje i stručni nadzor ispita za vozača vrši imenovani organ ministarstva. Posle završetka nadzora priprema se izveštaj za svakog ispitivača. Preporuke koje proizlaze iz izveštaja nadzornog organa, su obavezujuće za ispitivače i odgovorna lica.

4.1. ispitivač ima pravo žalbe ukoliko se ne slaže sa preporukama nadzornog organa iz stava 4. ovog člana;

4.2. ne sprovođenje preporuka iz stava 4. ovog člana smatra se teškom povredom radnih zadataka.

5. Bez obzira na kategoriju, ministarstvo će omogućiti ispitivaču:

5.1. redovnu periodičnu obuku kako bi:

5.1.1. osvežio znanja i sposobnosti iz testiranja;

5.1.2. razvio nove kompetencije koje su bitne za vršenje njegovih zadataka;

5.1.3. obezbedio da jedan ispitivač nastavi da nadgleda testiranja sa visokim i korektnim standardima;

5.1.4. razvio i očuvaao sposobnost praktične vožnje.

6. Ministarstvo će organizovati posebne obuke za ispitivače koji u toku nadzora nisu pokazali dovoljnu stručnu performansu.

7. Ministarstvo podzakonskim aktom utvrđuje "Mere za obezbeđivanje kvaliteta i standarda" vezani sa ispitivačima upravljanja i druga pitanja veza sa njime.

Član 36 **Važnost licence za ispitivače upravljanja**

1. Licenca ispitivača upravljanja se izdaje licu koje pokaže pozitivan rezultat na ispitu za licenciranje ispitivača koja važi tri (3) godine uz mogućnost obnavljanja.

2. Ministarstvo izdaje licencu za ispitivača.

Član 37 **obnavljanje licence ispitivača upravljanja**

1. Obnavljanje licence se vrši na osnovu ispitivanja poznavanja i ocene standarda kao što se predviđa u članu 35. ovog zakona i podzakonskim aktima koja se donose na osnovu ovog zakona.

2. Ukoliko se ispitivač ne podvrgne proveri poznavanja ili pokaže negativan rezultat, njemu će se omogućiti ponovno testiranje u roku od tri (3) meseca od dana održavanja ispita.

Član 38 **Obaveze ispitivača upravljanja**

1. Ispitivač upravljanja se obavezuje da izvršava zadatke na stručan, častan i nepristrasan način.

2. Ministarstvo ne može da angažuje ispitivača za ocenjivanje kandidata za vozača u regionu u kome je on ili neki drugi uži član porodice imao bilo koju funkciju u auto školi ili je bio osnivač auto škole.

3. Ispitivač koji postupa protivno stavu 2. ovog člana, prekršajno se kažnjava novčanom kaznom od tri (3.000) do četiri hiljade i petsto (4.500) evra.

Član 39 **Obustavljanje licence ispitivaču**

1. Ministarstvo obustavlja licencu ispitivaču u sledećim slučajevima:

1.1. odlukom suda;

- 1.2. ukoliko vrši testiranje kandidata suprotno pravilima čl. 29, 31, 35, 38, 63, 64, 65, 66, 68 i 71 ovog zakona i podzakonskih akata koji se donose na osnovu ovog zakona;
 - 1.3. ukoliko na vreme ili redovno ne popuni izveštaj o vožnji;
 - 1.4. izvodi praktično testiranje sredstvom koje ne ispunjava uslove predviđene čl. 49 i 63 ovog zakona i podzakonskih akata koji se donose na osnovu ovog zakona.
2. Licenca ispitivača se obustavlja od šest (6) do dvanaest (12) meseci.

Član 40 **Opoziv licence ispitivača**

1. Ministarstvo opoziva licencu ispitivaču u sledećim slučajevima:
 - 1.1. ukoliko se utvrdi da je podneo ne tačnu ili falsifikovanu dokumentaciju vezano sa traženim podacima za dobijanje ili obnavljanje licence;
 - 1.2. ukoliko se konstatuje da je ispit za licenciranje/obnavljanje licence održan na nepravilan način;
 - 1.3. ukoliko zloupotrebi položaj za materijalne koristi;
 - 1.4. ukoliko daje poverljive podatke;
 - 1.5. ukoliko zbog zdravstvenog stanja nije sposoban da obavlja ovu delatnost;
 - 1.6. ukoliko krši pravila civilne službe i kodeksa ponašanja;
 - 1.7. ukoliko se konstatuje da ima direktnu ili indirektnu vezu sa auto školom;
 - 1.8. ukoliko se osudi pravosnažnom odlukom suda za krivično delo;
 - 1.9. ukoliko se tri (3) puta obustavi licenca u okviru roka važnosti licence.
2. Ministarstvo podzakonskim aktom utvrđuje uslove i kriterijume za obustavljanje i opoziv licence ispitivača.

POGLAVLJE V **OSPOSOBLJAVANJE (OBUKA) KANDIDATA ZA VOZAČE**

Član 41 **Plan i program osposobljavanja kandidata za vozače**

1. Nakon konsultacija sa Ministarstvom obrazovanja, ministarstvo podzakonskim aktom

utvrđuje "Plan i program za osposobljavanje kandidata za vozače".

2. Osposobljavanje kandidata iz teorijskog i praktičnog dela sprovodeći plan i program iz stava 1. ovog člana, vrši auto škola koja ima važeću licencu za odgovarajuću kategoriju.
3. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom od sto (100) do trista (300) evra, odgovorno lice u auto školi koje postupa suprotno pravilima ovog člana.

Član 42 Početak osposobljavanja kandidata za vozače

1. Osposobljavanje kandidata počinje ne ranije od šest (6) meseci pre navršavanja uzrasta potrebnog za dobijanje vozačke dozvole određene kategorije, dok se ispit za vozača podvrgava samo kada dostigne predviđeni prema članu 82. ovog zakona.
2. Za prekršaj se kažnjava novčanom kaznom u iznosu od sto (100) do trista (300) evra, odgovorno lice u auto školi koje vrši osposobljavanje kandidata suprotno pravilima ovog člana.
3. Za prekršaj kažnjava se novčanom kaznom od sto (100) do trista 300 evra, instruktor vožnje koji vrši osposobljavanje suprotno pravilima ovog člana.

Član 43 Upis kandidata u auto školu

1. Auto-škola je obavezna da putem elektronske pošte obavesti ministarstvo u trenutku kada se registruje kandidat za osposobljavanje za vozača.
2. Datum informisanja kandidata za osposobljavanje preko elektronske pošte se smatra kao dan upisa kandidata u auto školu.
3. Prilikom upisa u auto školu kandidat treba da ima lekarsko uverenje, kao dokaz da je sposoban za dobijanje vozačke dozvole.
4. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom u iznosu od sto (100) do trista (300) evra, odgovorno lice u auto školu koje postupa suprotno pravilima ovog člana.

Član 44 Osposobljavanje iz teorijskog dela

1. Nastava iz teorijskog dela se drži u nastavnoj učionici koja ispunjava uslove iz stava 5. ovog zakona i podzakonskih akata koji se donose na osnovu ovog zakona.
2. Auto škola je obavezna da informiše ministarstvo o rasporedu teorijskih časova i spisku kandidata.

3. Stručni predavač ukoliko ima licencu instruktora vožnje može da ospozobljava kandidate iz praktičnog dela ali ne može da prekorači normu od osam (8) časova u toku dana, računajući teorijske i praktične časove i mesečnu normu.
4. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom u iznosu od trista (300) do petsto (500) evra, odgovorno lice u auto školi koje postupa suprotno pravilima iz stava 1. ovog člana.
5. Za prekršaj kažnjava se novčanom kaznom u iznosu od sto (100) do trista (300) evra, odgovorno lice ukoliko postupa suprotno pravilima iz stava 2. ovog člana.
6. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom od sto (100) do dvesta (200) evra, predavač koji vrši ospozobljavanje kandidata za vozače suprotno pravilima iz stava 3. ovog člana.

Član 45 Nastavni časovi iz teorijskog dela

1. Minimum nastavnih časova iz teorijskog dela ospozobljavanja kandidata za kategoriju B je dvadeset (20) časova, dok je za ostale kategorije petnaest (15) časova.
2. Ministarstvo odlukom utvrđuje minimalnu cenu nastavnog časa iz teorije.
3. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom u iznosu od trista (300) do petsto (500) evra, odgovorno lice u auto školi koje postupa suprotno pravilima ovog člana.

Član 46 Ospozobljavanje iz praktičnog dela

1. Praktično ospozobljavanje vrši Instruktor vožnje koji ima važeću licencu, koji ispunjava uslove iz čl. 18, 19 i 20 ovog zakona i koji je zaposlen u auto školi.
2. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom u iznosu od trista (300) do devetsto (900) evra, Instruktor vožnje koji vrši ospozobljavanje kandidata za vozače suprotno pravilima ovog člana.

Član 47 Časovi iz praktičnog dela

1. Minimum nastavnih časova iz praktičnog dela ospozobljavanja kandidata za B kategoriju je dvadeset (20) časova, dok je za ostale kategorije petnaest (15) časova.
2. Ministarstvo odlukom određuje minimalnu cenu nastavnog časa iz praktičnog dela.
3. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom u iznosu od trista (300) do petsto (500) evra, odgovorno lice u auto školi koje postupa suprotno pravilima ovog člana.

Član 48

Prava i obaveze instruktora vožnje

1. Instruktor vožnje u toku dana ima pravo da radi najviše osam (8) časova iz praktičnog dela računajući i praktične časove kandidata raznih kategorija.
2. Za vreme praktičnog časa instruktur vožnje obavezan je da:
 - 2.1. blagovremeno i redovno popuni radni nalog;
 - 2.2. blagovremeno i pravilno popuni karticu kandidata;
 - 2.3. ima plan i program osposobljavanja kandidata;
 - 2.4. ima vozačku dozvolu;
 - 2.5. da ima važeće lekarsko uverenje;
 - 2.6. da ima licencu za vozača instruktora.
3. Instruktor vožnje koji u toku vršenja osposobljavanja kandidata za vozača iz praktičnog dela, na zahtev službenog lica ministarstva (inspektora), dužan je da stane i pruži traženu dokumentaciju.
4. Službeno lice ministarstva iz stava 3. ovog člana prilikom zaustavljanja vozila auto škole treba da signalizira zaustavljanje sa oznakom “STOP INSPEKTOR”.
5. Novčanom kaznom u iznosu od sto (100) do trista (300) evra, za prekršaj, kažnjava se instruktur vožnje ukoliko se, u toku osposobljavanja kandidata za vozača iz praktičnog dela, ne zaustavi i ne pruži uslove za inspekciju službenim licima (inspektorima) ministarstva, prema stavu 3. ovog člana.
6. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom u iznosu od sto (100) do trista (300) evra, instruktur vožnje koji suprotno pravilima iz stava 1. ovog člana.
7. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom u iznosu od pedeset (50) do sto (100) evra, instruktur vožnje koji vrši osposobljavanje kandidata za vozača suprotno stavu 2. ovog člana.

Član 49

Motorno vozilo za osposobljavanje kandidata iz praktičnog dela

1. Osposobljavanje iz praktičnog dela se vrši za svaku kategoriju posebno.
2. Vozilo iz stava 1. ovog člana izuzev uslova iz člana 63, ovog zakona treba da ispunjava sledeće uslove:
 - 2.1. treba da bude registrovano, sa periodičnim šestomesečnim (6) kontrolama, sa dodatnim atestiranim komandama;

- 2.2. da bude označeno za svaku kategoriju slovom „L“;
 - 2.3. da ispunjava tehničke uslove za sigurno učešće u saobraćaju;
 - 2.4. da ispunjava higijenske uslove;
3. Ministarstvo podzakonskim aktom određuje način označavanja vozila sa kojim se vrši praktično osposobljavanje kandidata za svaku kategoriju kao i dodatne uslove koje treba da ispune.
4. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom u iznosu od trista (300) do petsto (500) evra, odgovorno lice u auto školi koje postupa suprotno pravilima podstavova 2.1 i 2.3 stava 2. ovog člana.
5. Za prekršaj kažnjava se novčanom kaznom u iznosu od sto (100) do trista (300) evra, instruktor vožnje koji postupa suprotno pravilima podstavova 2.1. i 2.3. stava 2 ovog člana.
6. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom u iznosu od pedeset (50) evra, instruktor vožnje koji postupa suprotno pravilima podstavova 2.2 i 2.4 stava 2 ovog člana.

Član 50

Lica u vozilu tokom praktičnog časa

1. U toku osposobljavanja iz praktičnog dela, u vozilu auto škole nalaze se samo instruktor i kandidat koji se osposobljava za određenu kategoriju.
2. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom u iznosu od sto (100) do trista (300) evra, instruktor vožnje koji postupa suprotno pravilima ovog člana.

Član 51

Dokumentacija kandidata iz praktičnog dela

1. Instruktor vožnje ima zadatak da proveri da kandidat za vozača pre početka praktičnog časa ima sledeća dokumenta:
 - 1.1. karton kandidata;
 - 1.2. važeće lekarsko uverenje.
2. Dokumentacija iz stava 1 ovog člana treba da bude u ispravnom stanju i obavezujuće da pokaže na zahtev ovlašćenog lica.
3. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom u iznosu od sto (100) do trista (300) evra, instruktor vožnje koji postupa protivno pravilima ovog člana.

Član 52
Psiho-fizičko stanje kandidata za vozača

1. Instruktor vožnje ne treba da dozvoli kandidatu za vozača da drži praktične časove ukoliko uočava na kandidatu povrede, znakove umora, bolesti, stresa ili je pod dejstvom alkohola, psiho - aktivnih lekova i slično.
2. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom u iznosu od trista (300) do petsto (500) evra, instruktor vožnje koji vrši osposobljavanje kandidata za vozača koji postupa protivno pravilima ovog člana.

Član 53
Zabrana korišćenja opreme koja ometa u toku praktičnog osposobljavanja

1. Tokom praktičnog osposobljavanja kandidatu za vozača nije dozvoljeno korišćenje sredstava koja smanjuju mogućnost reakcije i negativno utiču na upravljanje vozilom.
2. U toku vožnje kandidat za vozača treba da koristi pomoćna sredstva koja su upisana u lekarskom uverenju.
3. Ministarstvo podzakonskim aktom utvrđuje opremu koja se smatra zabranjenom i ne može se koristiti u toku praktičnog osposobljavanja kandidata za vozača.
4. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom u iznosu od sto (100) do trista (300) evra, instruktor vožnje koji postupa suprotno pravilima ovog člana.

Član 54
Pravo kandidata za vozača da upravlja vozilom

1. Kandidat koji se osposobljava iz praktičnog dela za polaganje ispita za vozača ima pravo da upravlja vozilom aute škole pre polaganja vozačkog ispita one kategorije na putu za koju priprema ispit pod nadzorom i odgovornošću instruktora vožnje.
2. Instruktor vožnje je odgovoran za svaki prekršaj ili nezgodu koju prouzrokuje kandidat za vozača.

Član 55
Osposobljavanje kandidata iz Prve pomoći

1. Osposobljavanje kandidata iz "Prve pomoći" koje se odnosi na pružanje prve pomoći povređenim licima udesa realizuje ovlašćeni subjekt zadužen od odgovarajućeg Ministarstva za transport u saradnji sa Ministarstvom zdravlja.
2. Ovlašćeni subjekt iz stava 1 ovog člana treba da osposobljava kandidate prema planu i programu za osposobljavanje kandidata iz "Prve pomoći".

3. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom u iznosu od trista (300) do devetsto (900) evra, odgovorno lice koje postupa protivno pravilima ovog člana.

Član 56
Izdavanje potvrde o završenom osposobljavanju kandidata

Kandidatu koji je uspešno završio obuku za vozača izdaje se potvrda sa mišljenjem profesionalnog predavača i instruktora vožnje overena od odgovornog lica u auto školi.

POGLAVLJE VI
ISPIT ZA VOZAČKU DOZVOLU

Član 57
Program ispita za vozačku dozvolu

1. Program ispita za vozačku dozvolu (u daljem tekstu ispit za vozača) sadrži minimalne zahteve i kriterijume za ocenu kandidata za vozača iz teorijskog i praktičnog dela ispita.
2. Ministarstvo podzakonskim aktom utvrđuje program za polaganje ispita za vozača iz teorijskog i praktičnog dela.
3. Ministarstvo podzakonskim aktom utvrđuje program za polaganje ispita za vozača iz predmeta "Prve pomoći" u saradnji sa Ministarstvom zdravlja.

Član 58
Organizovanje ispita za vozača

1. Ministarstvo organizuje i nadgleda ispita za vozača iz teorijskog i praktičnog dela.
2. Ministarstvo podzakonskim aktom utvrđuje način organizovanja i procedure održavanja ispita za vozače iz stava 1 ovog člana.

Član 59
Ispit iz Prve pomoći

Ispit iz "Prve pomoći" drži subjekt koga ovlasti odgovarajuće Ministarstva za transport u saradnji sa Ministarstvom zdravlja.

Član 60
Ispit za vozača iz teorijskog dela

1. Teorijski deo ispita za vozačku dozvolu polaže se pismeno ili na elektronski način.

2. Ministarstvo donosi podzakonski akt kojim određuje sadržinu i oblik testova.

Član 61 **Minimalni zahtevi za ispit vozača**

1. Minimalni zahtevi za ispit treba da omoguće kandidatu za vozača da poseduje znanja i veštine za ispit i da pokaže potrebna ponašanja da samostalno i sigurno upravlja vozilom.

Član 62 **Sadržaj teorijskog dela ispita za vozačku dozvolu**

1. Teorijski deo ispita za vozačku dozvolu se sastoji:

1.1. Sadržaj ispita za sve kategorije obuhvata najmanje:

1.1.1. saobraćajna pravila;

1.1.2. vozača;

1.1.3. put;

1.1.4. druge učesnike u saobraćaju;

1.1.5. opšta pravila i pravilnike;

1.1.6. posebna pravila i pažnju prilikom izlaska iz vozila;

1.1.7. Mehanički aspekti u vezi sa sigurnošću na putu;

1.1.8. Sigurnosna oprema vozila, posebno upotreba sigurnosnih pojaseva, naslona za glavu i sigurnosne opreme za decu;

1.2. Posebna pravila za kategorije A1, A2 i A obuhvataju najmanje:

1.2.1. proveru opštih znanja;

1.2.2. korišćenje zaštitne opreme;

1.2.3. primećenost motocikla od drugih učesnička u saobraćaju;

1.2.4. faktori rizika u delu puta s poklopcima (poklopci za kanale i dr.);

1.2.5. motocikli u funkciji drumske bezbednosti;

1.3. Posebna pravila za C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 i D1E kategorije obuhvataju najmanje:

1.3.1. pravila za vremensko trajanje upravljanja vozilom;

- 1.3.2. pravila za transport putnika i roba;
 - 1.3.3. potrebna dokumentacija za unutrašnji i međunarodni transport;
 - 1.3.4. pravila mase, dimenzija, opreme za ograničenje brzine;
 - 1.3.5. ponašanje u slučaju udesa;
 - 1.3.6. ograničenje vidljivosti zbog konstrukcije vozila;
 - 1.3.7. planiranje reda vožnje, korišćenje elektronske opreme za navođenje (GPS);
 - 1.3.8. odgovornosti vozača za transport putnika;
 - 1.3.9. znanja o vozilima;
 - 1.3.10. odgovornosti vozača za prijem, prevoz i predaju tereta prema uslovima sporazuma (samo za CE, DE kategorije).
2. Ministarstvo podzakonskim aktom utvrđuje minimalne kriterijume za ispit vozačke dozvole iz teorijskog dela.

Član 63

Minimalni kriterijumi za ispit vozača iz praktičnog dela (upravljanje)

1. Ispit iz upravljanje vozilom polaže se na vozilu ili skupu vozila sa svaku kategoriju posebno.
2. Vozilo koje se koristi za praktični deo ispita treba da ispunjava dole navedene uslove i kriterijume:

2.1. kategorija A:

2.1.1. motocikl A kategorije sa dva točka bez bočne prikolice, težine bez tereta iznad 180 kg i snage od najmanje 50 kW. Ukoliko se motocikl pokreće motorom sa unutrašnjim sagorevanjem, radna zapremina treba da iznosi najmanje 600 cm³. Ukoliko motocikl pokreće električni motor odnos snage i mase je najmanje 0.25 kW/kg;

2.2. potkategorija A1:

2.1.1. motocikal A1 kategorije sa dva (2) točka bez bočne prikolice snage 11 kW i čiji odnos snage sa masom ne prelazi 0.1 kW/kg, motocikl treba da razvije brzinu od najmanje 90 km/h. Ukoliko motocikl pokreće električni motor, obim rada treba da bude najmanje 120cm³;

2.3. potkategorija A2:

2.3.1. motocikl bez bočne prikolice snage od najmanje 20 do 35 kW. Ukoliko motocikl pokreće motor sa unutrašnjim sagorevanjem treba da ima obim rada od najmanje 400 cm^3 . Ukoliko motocikl se pokreće električnim motorom odnos snaga sa masom je najmanje 0.2 kW/kg;

2.4. kategorija B:

2.4.1. vozilo B kategorije sa četiri (4) točka koje razvija brzinu najmanje 100 km/h;

2.5. potkategorija B1:

2.5.1. četvorocikl koji može da razvije brzinu od najmanje 60 km/h

2.6. kategorija B+E:

2.6.1. Skup prevoznih sredstava koji čine vučno vozilo B kategorije i prikolice najveće dozvoljene težine 1000 kilograma, koje može da razvija brzinu najmanje 100 km/h. Deo utovara prikolice treba da bude zatvoren i visok kao vučno vozilo. Deo zatvorenog tereta može da bude malo uži od vučnog vozila, pogled vozača nazad se vrši koristeći retrovizore koji služe za proveru uslova saobraćaja. Prikolica sa kojom se polaže ispit treba da bude odgovarajuće tako da ukupna njena masa iznosi najmanje 800 kg;

2.7. kategorija C:

2.7.1. Vozilo C kategorije najveće dozvoljene mase 12000 kg, dužine najmanje osam (8) metara, širine najmanje 2,40 metara koje može da razvija brzinu najmanje 80 km/h. Vozilo treba da bude opremljeno kočnicama protiv blokade (ABS) točkova, mjenjačem kojim vozač ručno menja brzine i registarske opreme (tahograf) kao što je definisano Uredbom (EEC) br. 3821/85. Teret/tovar treba da bude zatvoren, širok i visok najmanje koliko kabina. Vozilo treba da bude utovareno tako da ukupna masa bude najmanje 10000 kg;

2.8. kategorija C+E:

2.8.1. Zglobno vozilo ili skup vozila koji čine vučno vozilo C kategorije i prikolica dužine najmanje 7,5 metara ili sa tegljačem. Najveća dozvoljena težina skupa vozila treba da iznosi najmanje 20000 kg, ukupna dužina najmanje 14 metara i širina najmanje 2,40 metara i može da razvije brzinu najmanje 80 km/h. Vozilo treba da bude opremljeno kočnicama protiv blokiranja (ABS) točkova, mjenjačem za ručno menjanje brzina (manuelni menjac) i opremom za registrovanje (tahografom) kao što je definisano Uredbom (EEC) br. 3821/85. Deo utovara treba da bude zatvoren, širok i visok najmanje koliko kabina. Prikolica treba da bude odgovarajuća tako da ukupna masa iznosi najmanje 15000 kg;

2.9. potkategorija C1:

2.9.1. Vozilo C1 potkategorije najveće dozvoljene težine 4000 kg, dužine od najmanje 5 metara, koje može da razvija brzinu od najmanje 80 km/h. Vozilo treba da je opremljeno kočnicama protiv blokade točkova (ABS) i opremom za registrovanje (tahograf), kao što je uređeno Uredbom EEC br. 3821/85. Deo utovara treba da bude zatvoren, širok i visok najmanje koliko kabina;

2.10. potkategorija C1+E:

2.10.1. Skup sredstava sastavljen od vučnog motornog vozila C1 potkategorije i prikolice najveće dozvoljene težine 1250 kg i koje može da razvije brzinu najmanje 80km/h. Deo utovara prikolice treba da bude zatvoren širok i visok najmanje koliko kabina vučnog vozila. Deo zatvorenog tovara može da bude malo uži od vučnog vozila, za gledanje pozadi vozač koristi ogledala koja služe za proveru uslova saobraćaja. Prikolica sa kojom se polaže ispit treba da bude odgovarajuća tako da njena ukupna masa bude najmanje 800 kg;

2.11. kategorija D:

2.11.1. Vozilo "D" kategorije dužine najmanje 10 metra, a širine najmanje 2,40 metara, koje može da razvija brzinu najmanje 80 km/h; opremljeno kočionim sistemom protiv blokade točkova (ABS) i uređajem za registrovanje (tahograf) kao što je definisano (EEC) Uredbom br. 3821/85. Vozilo treba da ima najmanje dvadeset pet (25) sedišta;

2.12. kategorija D+E:

2.12.1. Skup vozila koji čine vučno vozila D kategorije i prikolica najveće dozvoljene mase najmanje 1250 kilograma, širine 2,40 metara i koje može da razvija brzinu najmanje 80 km/h. Tovarni deo prikolice treba da bude zatvoren, najmanje dva (2) metara širok i dva (2) metara visok. Prikolica treba da bude odgovarajuća tako da njena ukupna masa iznosi najmanje 800 kg;

2.13. potkategorija D1:

2.13.1. Vozilo potkategorije D1 sa najvećom dozvoljenom masom najmanje 4000 kg, dužine najmanje pet (5) metara koje može da razvija brzinu najmanje 80 km/h; opremljeno kočnicama protiv blokiranja (ABS) točkova i opremom za registrovanje (tahograf) kao što je definisano Uredbom (EEC) br. 3821/85;

2.14. Potkategorija D1+E:

2.14.1. Skup sredstava sastavljena od vučnog vozila potkategorije D1 i prikolice sa najvećom dozvoljenom masom od najmanje 1250 kilograma, koje može da razvija brzinu najmanje 80 km/h. Utovarni deo prikolice treba da bude zatvoren i najmanje (2) metra širok, dva (2) metra visok. Prikolica treba da bude utovarena tako da ukupna masa bude najmanje 800 kg;

2.15. Kategorija T:

2.15.1. Priključno sredstvo sastavljeno od traktora sa prikolicom ili poluprikolicom treba da bude utovarena najmanje 1/3 njenog nošenja;

3. Ocenjivanje veština i ponašanja za kategorije A1, A2 i A; obuhvatajući najmanje:

- 3.1. pripremanje i tehničku kontrolu vozila s aspekta bezbednosti na putevima;
- 3.2. ocena posebnih radnji koje su važne za drumske sigurnost;
- 3.3. ponašanje u saobraćaju;

4. Ocenjivanje veština i ponašanja za B1, B i BE kategorije; obuhvata najmanje:

- 4.1. priprema i tehnička kontrola vozila sa aspekta drumske bezbednosti;
- 4.2. ocena posebnih radnji za B1 i B kategorije koje su važne za drumske bezbednost; kretanje napred – nazad, polukružno kretanje; parkiranje i izlaz iz parkirališta;
- 4.3. ocenu najmanje dve (2) radnje iz podstava 4.2. ovog stava (jedna od radnji treba da bude vožnja unazad);
- 4.4. ocena veština i ponašanja za kategorije BE; obuhvata najmanje dva (2) radnje priključenje i isključenje prikolice na vozilo, radnje treba da obuhvate i vozilo koje je parkirano pored prikolice (ne u liniji);
- 4.5. ponašanje u saobraćaju;

5. Ocenjivanje veština i ponašanja za C, CE, C1,C1E, D, DE, D1 i D1E; kategorije obuhvata najmanje:

- 5.1. pripremu i tehničku kontrolu vozila sa aspekta bezbednosti na putevima;
- 5.2. ocena veština i ponašanja za C, CE, C1,C1E, D, DE, D1 i D1E kategorije; obuhvata najmanje dve (2) radnje (priključenje i isključenje prikolice na vozilo), zatim treba da obuhvate i vozilo koje je parkirano pored prikolice (ne u liniji) samo za: CE, C1E, DE, i D1E kategorije;
- 5.3. sposobnost za preduzimanje posebnih radnji: kontrola karoserije, izlazak u hitnim slučajevima, opremu za prvu pomoć, protivpožarni aparat i druga oprema bezbednosti (samo za : D, DE, D1, D1E kategorije);
- 5.4. sigurno parkiranje za utovar/istovar na istoj platformi ili strukturi, može da bude improvizovana (samo za: C, CE, C1, C1E kategorije);
- 5.5. parkiranje tako da putnicima omogućava siguran ulaz i izlaz iz autobusa (samo za: D, DE, D1, D1E kategorije);
- 5.6. ponašanje u saobraćaju;

- 5.6.1. bezbedno i energično i upravljanje;
 - 5.6.2. sigurno vožnja koja smanjuje potrošnju goriva i emisiju gasova prilikom ubrzavanja, usporavanja i vožnje uzbrdo i nizbrdo, ove radnje se primenjuju samo na vozila sa ručnim menjacem;
 - 5.6.3. bezbedna, ekonomična i energična vožnja, uzimajući pri tom u obzir broj obrtaja motora u minuti, menjanje brzina, kočenje i ubrzavanje (samo za kategorije B, BE, C, CE, C1, C1E, D, DE, D1, D1E);
6. Posebne radnje predviđene prema ovom članu obavljaju se u posebnim prostorijama i poligonu.
 7. Ministarstvo podzakonskim aktom detaljnije utvrđuje "Minimalne kriterijume za ispit vozača iz praktičnog dela, posebna radnje na poligonu kao i druga pitanja vezana sa tim".

Član 64 **Ocena praktičnog ispita**

1. U praktičnom delu ocenjuje se sposobnost i veština kandidata za vozača da upravlja vozilom samostalno i sigurno. Tokom celog vremena ispita ispitivač treba da se oseća sigurnim. Greške tokom upravljanja ili opasno ponašanje koje neposredno ugrožava bezbednost na putnu, saputnika ili drugih učesnika u saobraćaju rezultira neuspehom kandidata.
2. Tokom ocene ovlašćeni ispitivač treba da obrati posebnu pažnju na činjenice dali kandidat bezbedno i defanzivno upravlja vozilom. Ocena treba da reflektuje opšti stil upravljanja, a ispitivač treba da ima u obzir svu obuhvatnost profila kandidata. Kriterijumi obuhvataju sigurno i prikladno upravljanje u zavisnosti od uslova puta, klimatskih uslova i dr. kao i prema drugim učesnicima u saobraćaju (posebno prema slepim licima, deci, licima ograničenih sposobnosti, starijima i dr.).
3. Ovlašćenom ispitivaču obustavlja se licenca ukoliko ocenjivanje kandidata vrši protivno pravilima ovog člana i podzakonskih akata donetih na osnovu ovog zakona.
4. Ministarstvo podzakonskim aktom utvrđuje uslove i kriterijume ocenjivanja (klasifikacija grešaka: malih, ozbiljnih i opasnih) kao i drugih pitanja kojih treba da se pridržava ovlašćeni ispitivač tokom ocene u praktičnom testiranju.

Član 65 **Vremensko trajanje praktičnog ispita**

1. Vremensko trajanje ispita i pređena udaljenost treba da budu dovoljni za ocenu praktičnog ispita. Upravljanje ne može biti kraće od dvadeset pet (25) minuta za: A, A1, B, B1 i BE kategorije, odnosno četrdeset pet (45) minuta za ostale kategorije. Ovo vreme ne obuhvata vreme prijema kandidata na ispitu, pripremu vozila, tehničku kontrolu vozila sa aspekta bezbednosti na putevima, posebna radnje na poligonu i saopštenje rezultata ispita.

2. Izuzev stava 1 ovog člana, vreme trajanja praktičnog ispita može se završiti pre predviđenog roka, ukoliko kandidat ne zadovolji na vožnji.

3. Ispitivaču vožnje oduzima se licenca ukoliko postupi suprotno pravilima ovog člana i podzakonskih akata koji su doneti u skladu sa ovim zakonom.

Član 66 **Mesto održavanja ispita iz praktičnog dela**

1. Deo ispita za ocenu posebnih radnji treba da se održi na poligonu za testiranje. Deo ispita u kojem se ocenjuje veština i ponašanje u saobraćaju drži se ukoliko je moguće, na putu van naseljenog mesta, na brzim putevima i autoputima (ili na sličnim putevima), kao i na svim vrstama gradskih puteva (mirne zone, zone u kojima je brzina ograničena na 30 i 50 km/h, na brzim gradskim putevima), koje predstavljaju teškoće sa kojima se vozači obično suočavaju. Preporučljivo je da se ispit drži u raznim uslovima gustine saobraćaja. Pređeno vreme na putu treba koristiti na optimalan način, tako da se kandidat oceni u različitim zonama saobraćaja na koje može da naiđe, fokusirajući se na prelaza s jedne na drugu zonu.

2. Ispitivaču upravljanja obustavlja se licenca ako postupa protiv pravila ovog člana i podzakonskih akata koji se donose na osnovu ovog zakona.

Član 67 **Znanja, veštine i ponašanje za vreme upravljanja vozilom**

1. Vozač u svako vreme treba da ima znanje, veštine i treba da se ponaša u skladu sa podstavovima 1.1. do 1.6. ovog stava, kako bi bio u stanju da :

1.1. uoči opasnosti u saobraćaju i proceni njihovu ozbiljnost;

1.2. vozi (upravlja), da ima pod kontrolu svoje vozilo, da ne stvara opasne situacije i da postupa pravilno u slučaju pojave takvih situacija;

1.3. postupa u skladu sa saobraćajnim pravilima, kako bi se sprečile saobraćajne nezgode i omogućio normalan tok saobraćaja;

1.4. otkrije svaki tehnički kvar na vozilu, posebno one koji ugrožavaju saobraćaj na putu i na adekvatan način otkloni;

1.5. računa na sve faktore koji negativno utiču na upravljanje (npr. alkohol, umor, slaba vidljivost i dr.);

1.6. poklanjanjem dodatne pažnje, doprinese bezbednosti svih učesnika u saobraćaju, posebno lica ograničenih sposobnosti, dece, slepih, starijih i lica pod dejstvom alkohola.

Član 68

Vozilo za praktično testiranje

1. Vozilo za praktično testiranje treba da ispunjava uslove predviđene u čl. 49. i 63. ovog zakona.
2. Za vreme trajanja ispita iz praktičnog dela vozilo ne treba da bude obeleženo znakom "L".
3. U slučaju prekršaja ili udesa vozila za praktično testiranje, ukoliko se konstatiše da je krivac vozač vozila, lice koje sedi na prvom sedištu pored vozača odgovorno je za udes.
4. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom od trista (300) do devetsto (900) evra, ispitivač koji postupa protiv pravila ovog člana.

Član 69

Testiranje upravljanja

1. Kandidat se podvrgava testiranju upravljanja vozilom sa ne automatskim menjачem.
2. Kandidat može polagati ispit iz vožnje i na vozilu sa automatskim menjачem ali isti ima pravo da upravlja samo vozilom sa automatskim menjачem i to se evidentira u njegovoj vozačkoj dozvoli.

Član 70

Pravo na polaganje ispita

Ispit za vozačku dozvolu mogu polagati jedino kandidati koji su završili obuku u auto-školi koja je licencirana i ukoliko ispunjava uslove predviđene ovim zakonom za sticanje prava na polaganje ispita za vozača odgovarajuće kategorije.

Član 71

Dopunski časovi iz praktičnog testiranja

1. U koliko kandidat ne uspe u praktičnom testiranju, ispitivač treba da evidentira pismeno njegove greške i na osnovu njih kandidat se obavezuje da drži dopunske časove.
2. Ministarstvo podzakonskim aktom određuje broj dopunskih časa na osnovu prirode i značaja grešaka kandidata koji nije uspeo u praktičnom testu.

Član 72

Ispitivači upravljanja drugih institucija

Uz saglasnosti ministarstva i institucija bezbednosti, ispit za vozačku dozvolu i procenu sposobnosti pripadnika institucija bezbednosti može se organizovati u institucijama bezbednosti od ispitivača koji su licencirani od strane ministarstva.

Član 73

Prijavljivanje ispita

Ministarstvo podzakonskim aktom utvrđuje uslove i procedure prijavljivanja ispita za vozača i oblik potrebne dokumentacije.

Član 74

Cena ispita

Ministarstvo odlukom utvrđuje cenu za prijavljivanje ispita i druga pitanja za vozačke dozvole za svaku kategoriju posebno.

Član 75

Podnošenje zahteva za vozačku dozvolu

1. Kandidat koji položi vozački ispit stiče pravo da podnese zahtev Ministarstvu unutrašnjih poslova za vozačku dozvolu, u skladu sa odgovarajućim zakonskim pravilima.
2. Ministarstvo unutrašnjih poslova, u saradnji sa odgovarajućim Ministarstvom za transport, određuje uslove i proceduru za podnošenje zahteva za vozačku dozvolu.

76

Poništenje vozačke dozvole

1. Poništava se ispit za vozačku dozvolu svakoj osobi ukoliko nadležni organi konstatuju da je ispit položen:
 - 1.1 na osnovu lažnog dokumenta, falsifikacije ili podnošenja netačnih podataka u dokumentaciji za polaganje ispita za vozačku dozvolu;
 - 1.2 ukoliko se kandidat prilikom polaganja ispita za vozačku dozvolu koristio nedozvoljenim sredstvima;
 - 1.3. Ukoliko je ispit održan u suprotnosti sa ovim zakonom.
2. Ukoliko nadležni organi ustanove da su radnje iz stava 1 ovog člana izvršene uz pomoć službenog ili ovlašćenog lica, ovome poslednjem se oduzima licenca ispitivača.

POGLAVLJE VII

USLOVI ZA UPRAVLJANJE MOTORNIM VOZILOM

Član 77

Minimalni standardi psiho-fizičkih sposobnosti potrebnih za upravljanje vozilom

1. Kandidati za vozače svih kategorija treba da obave lekarski pregled.
2. Osim kriterijuma utvrđenih stavom 1 ovog člana, vozač kategorija: C1, C, D1, D, C1E, CE, D1E i DE treba da obavi dodatni zdravstveni pregled krvi, mokraće i srca.
3. Pregled iz stava 2 ovog člana treba da obavi i vozač kategorije B kome je osnovno zanimanje upravljanje vozilom (taksi, vozilo pod pratinjom, vozilo sa prvenstvom prolaza, vozilo javnih institucija, vozila privatnih subjekata i dr.).
4. Odgovarajuće Ministarstvo za transport u saradnji sa Ministarstvom zdravlja utvrđuju minimalne standarde potrebnih psiho-fizičkih sposobnosti za upravljanje vozilom koje treba da ispunjava vozač tokom lekarskog pregleda.
5. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom od petsto (500) do hiljadu i petsto (1.500) evra i poslovna organizacija ili javni subjekt u čije ime i po čijim ovlašćenjima su delovala lica iz stava 1 ovog člana.

Član 78

Zdravstveno uverenje

1. Zdravstveno uverenje se izdaje licu koji ispunjava uslove predviđene članom 77 ovog zakona i podzakonskim aktima.
2. Eventualna ograničenja tokom pregleda treba evidentirati u zdravstvenom uverenju.
3. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom u iznosu od petsto (500) do hiljadu i petsto (1.500) evra odgovorno službeno lice nadležnog organa, ukoliko izda zdravstveno uverenje suprotno pravilima ovog člana.

Član 79

Lica koja treba da se podvrgnu lekarskom pregledu

1. Lica koja treba da se podvrgnu lekarskom pregledu su:
 - 1.1. kandidati za vozačku dozvolu;
 - 1.2. vozači koji podnese zahtev za vraćanje vozačke dozvole koja im je oduzeta iz zdravstvenih razloga;
 - 1.3. vozači koji su imali ograničenja prilikom izdavanja vozačke dozvole;

1.4. vozač obuhvaćen u fatalnim saobraćajnim nezgodama ili je upravljao vozilom pod dejstvom alkohola, droge ili lekova čija sadržina negativno utiče na sposobnosti vozača;

1.5. kandidati za instruktore vožnje i ispitivače upravljanja.

2. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom u iznosu od trista (300) do devetsto (900) evra lice koje postupa u suprotnosti sa pravilima ovog člana.

3. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom od petsto (500) do hiljadu i petsto (1.500) evra službeno lice nadležnog organa, ukoliko izda zdravstveno uverenje u suprotnosti sa pravilima ovog člana.

Član 80 **Institucije ovlašćene za lekarski pregled**

1. Lekarski pregled lice iz člana 77. ovog zakona obavljaju ovlašćene institucije Ministarstva zdravlja.

2. Nakon lekarskog pregleda lica iz stava 1 ovog člana, nadležni organ izdaje zdravstveno uverenje.

3. Uverenje iz stava 2 ovog člana važi pet (5) godina.

4. Izuvez stava 3 ovog člana, uverenje iz podstava 1.1 stava 1 člana 79 ovog zakona važi tri (3) godine.

5. Izuvez stava 3 ovog člana uverenje za lice iz podstava 1.2. i 1.3 stava 1. člana 79. ovog zakona važi prema važnosti predviđenoj za tu kategoriju za koju je opozvana vozačka dozvola.

Član 81 **Među ministarska saradnja za zdravstvene preglede**

1. Odgovarajuće Ministarstvo za transport, u saradnji sa Ministarstvom zdravlja i Ministarstvom unutrašnjih poslova, podzakonskim aktom definišu sledeće:

1.1. uslove i kategorije načina lekarskog pregleda za izdavanje lekarskih uverenja;

1.2. izdavanje lekarskih uverenja;

1.3. dobijanje dozvole zdravstvenih institucija za obavljanje gore navedenih lekarskih pregleda;

1.4. oblast lekarskog pregleda, tok odgovarajućih dokumenata i uzoraka ovih dokumenata.

Član 82

Minimalni uzrast lica za polaganje ispita za vozačku dozvolu

1. Dozvoljene minimalne godine starosti kandidata za polaganje ispita za vozačku dozvolu su:
 - 1.1. šesnaest (16) godina za AM, M, A1, B1, L i T kategoriju;
 - 1.2. osamnaest (18) godina za A2, B i BE kategoriju;
 - 1.3. dvadeset (20) godina za A kategoriju, ukoliko ima iskustvo najmanje dve (2) godine u A2 kategoriji. Drugi uslov dve (2) godine ne važi ukoliko kandidat za vozača ima najmanje dvadeset četiri (24) godina;
 - 1.4. dvadeset jedna (21) godina vozila sa tri (3) točka (tricikl) preko od 15 kW;
 - 1.5. osamnaest (18) godina, za C1 i C1E kategoriju;
 - 1.6. dvadeset jedna (21) godina, za C i CE kategoriju;
 - 1.7. dvadeset jedna (21) godina, za D1 i D1E kategoriju;
 - 1.8. dvadeset četiri (24) godina, za D i DE kategoriju.
2. Starosno doba određeno u podstavovima 1.5. 1.6. 1.7. i 1.8. ne važi za profesionalne vozače, kao što predviđa član 89 ovog zakona

Član 83

Osnovni uslovi za vozačku dozvolu

1. Vozačka dozvola se izdaje licu koji ispunjava dole navedene uslove:
 - 1.1. da je dostiglo određeni uzrast za određenu kategoriju vozila;
 - 1.2. da je psihički i fizički sposobno da upravlja vozilom;
 - 1.3. da mu odlukom nadležnog organa nije zabranjeno upravljanje vozila;
 - 1.4. da je položio teorijski i praktični deo ispita (testiranje) za vozača odgovarajuće kategorije;
 - 1.5. izuzev tačke 1.4. ovog stava za M i L, kategoriju, koji je položilo teorijski test;
 - 1.6. Izuzev tačke 1.4. ovog stava za kategoriju A, ukoliko ima vozačku dozvolu za kategoriju A2 najmanje dve (2) godine, odnosno kategoriju A2, ukoliko ima vozačku dozvolu kategorije A1 najmanje dve (2) godine i da je položilo praktični test ili posebnu obuku od najmanje sedam (7) časova prakse. Posebni sadržaj obuke utvrđuje ministarstvo;

1.7. Izuzev podstava 1.4. ovog stava za kategoriju BE, da je završilo posebnu obuku minimum sedam (7) časova ili položilo praktični test upravljanja vozilom kategorije BE, sa prikolicom maksimalno dozvoljene mase $< 3500 \text{ kg} \leq 4250 \text{ kg}$. Poseban sadržaj obuke utvrđuje ministarstvo.

Član 84

Ispit za vozače ostalih kategorija

1. Lice može da polaže ispit za kategoriju D ukoliko ima vozačku dozvolu B kategorije.
2. Lice može da se podvrgne polaganju ispita za kategoriju C ukoliko ima vozačku dozvolu za kategoriju B.
3. Lice može da se podvrgne polaganju vozačkog ispita za: BE, C1E, CE, D1E i DE kategorije samo ukoliko ima vozačku dozvolu za odgovarajuću kategoriju vučnog vozila B, C1, C, D1 ili D.
4. Lice može da se podvrgne polaganju vozačkog ispita za kategorija A ukoliko ima vozačku dozvolu kategorije A2 najmanje dve (2) godine ili je navršilo dvadeset četiri (24) godina.

Član 85

Sticanje prava za upravljanje vozilom

1. Vozač koji ima kategoriju B ima pravo da upravlja vozilom kategorije B1, tricikl koji se svrstava u kategoriju B, vozilo sa tri (3) točka snage 15 kW, ukoliko vozač ima najmanje dvadeset jednu (21) godinu, kao i motorno vozilo A1 kategorije – tricikl koji se svrstava u kategoriju B.
2. Vozač koji ima vozačku dozvolu za D kategoriju ima pravo da upravlja vozilom D1, B i B1 kategorije, ukoliko ima C kategoriju ima pravo da upravlja C1,B i B1 vozila.
3. Vozač koji ima vozačku dozvolu B, C1, C, D1 i D kategorije ima pravo da upravlja ovim motornim vozilima i ako im je priključena laka prikolica.
4. Vozač koji ima vozačku dozvolu C1E, CE, D1E i DE, kategoriju ima pravo da upravlja skupom vozila BE kategorije.
5. Vozač koji ima vozačku dozvolu za D i CE, kategoriju ima pravo da upravlja skupom vozila DE i D1E kategorije.
6. Vozač koji ima vozačku dozvolu CE kategorije ima pravo da upravlja vozilima kategorije C1E, odnosno ukoliko ima kategoriju DE ima pravo da upravlja vozilom kategorije D1E.
7. Vozač koji ima vozačku dozvolu A2 kategorije ima pravo da upravlja vozilom A1 kategorije.
8. Vozač koji ima vozačku dozvolu A kategorije ima pravo da upravlja vozilima A1 i A2 kategorije.

9. Vozač koji ima bilo koju kategoriju ima pravo da upravlja vozilima M, L i T kategorija.

Član 86 **Kategorije vozila**

1. U vozačku dozvolu se upisuju sledeće kategorije: AM, A1, A2, A, B1, B, C1, C, D1, D, BE, C1E, CE, D1E, DE, M, L i T:

1.1. kategorija AM:

1.1.1. Mopedi – vozilo sa dva (2) ili tri (3) točkova, član 1 stav 2 tačka (a) Direktive 2002/24/EC Evropskog parlamenta i Saveta, od 18. marta 2002. o usvajanju vrsta motornih vozila sa dva (2) ili tri (3) točkova i stavljanje van snage direkutive 92/61/EEC sa konstrukcijom brzine do 45 km/h osim onih čija je konstrukcija brzine do 25 km/h i četvorocikl iz člana 1 stav 3 tačka (a) Direktive 2002/24/EC Evropskog parlamenta i Saveta od 18. marta 2002. o usvajanju tipa motornih vozila sa dva (2) ili tri (3) točkova i stavljanja van snage Direkture 92/61/EEC;

1.2. kategorija A1:

1.2.1. Motocikl kapaciteta koji ne prelazi 125 cm^3 , snage koja ne prelazi 11 kW i snage/mase koja ne prelazi $0,1 \text{ kW/kg}$, tricikl koji ne prelazi snagu od 15 kW ;

1.3. kategorija A2:

1.3.1. Motocikli maksimalne snage 35 kW i snage/mase koja ne prelazi nula $0,2 \text{ kW/kg}$ i ne više od dvostrukosti snage motornog vozila;

1.4. kategorija A:

1.4.1. Motocikl sa ili bez bočne prikolice (obuhvata sve vrste motocikla);

1.4.2. Vozila na tri (3) točka (tricikl) čija snaga ne prelazi 15 kW ;

1.5. kategorija B1:

1.5.1. tricikl i četvorocikl;

1.6. kategorija B:

1.6.1. Vozilo najveće dozvoljene težine do 3500 kg , projektovano i dizajnirano za prevoz najviše osam (8) putnika, izuzev vozača. Motornom vozilu ove kategorije može se priključi prikolica najveće dozvoljene (maksimalno ovlašćena) težine do 750 kg ;

1.6.2. Bez povrede usvojenih pravila homologacije, pravila navedenog vozila, vozilu ove kategorije može se priključi prikolica najveće dozvoljene težine do

750 kg, pod uslovom da skup vozila ne prelazi 4250kg. Ukoliko skup vozila prelazi 3500 kg, ovim skupom može da upravlja samo vozač:

1.6.2.1. koji završi posebnu obuku, ili;

1.6.2.2. koji bude položio praktični test (test veština i ponašanja);

1.6.3. sadržaj posebne obuke utvrđuje i specifikuje ministarstvo, dok se pravo na upravljanje ovim skupom vozila utvrđuje preko kodeksa utvrđenog u vozačkoj dozvoli;

1.7. kategorija B+E:

1.7.1. Bez povrede pravila usvajanja homologacija navedenih vozila, skupova vozila, koji se sastoje od vučnog vozila B kategorije i prikolice ili polu-prikolice, najveće dozvoljene težine do 3.500 kg;

1.8. kategorija C1:

1.8.1. Vrsta vozila, izuzev vozila D1 ili D kategorije, čija je masa iznad 3500 kg do 7500 kg, koja su dizajnirana i izgrađena da ne prevoze više od osam (8) putnika, ne računajući vozača. Vozilima ove kategorije, može se priključi prikolica koja ne prelazi 750 kg;

1.9. kategorija C1E:

1.9.1. Bez povrede pravila za usvajanje homologacije navedenih vozila, skup vozila obuhvata vučno vozilo C1 kategorije sa prikolicom ili poluprikolicom, najveće dozvoljene mase iznad 750 kg, pod uslovom da najveća dozvoljena masa skupa vozila ne prelazi 12 000 kg;

1.10. kategorija C:

1.10.1. ostala vozila D1 ili D, kategorije, čija je maksimalna dozvoljena masa iznad 3.500 kg, koja su dizajnirana i izgrađena za prevoz najviše osam (8) putnika i vozača, vozilu ove kategorije može se priključi prikolica najveće dozvoljene mase do 750 kg;

1.11. kategorija CE:

1.11.1. bez povrede pravila usvajanja homologacije, skup vozila koji se sastoji od vučnog vozila C kategorije sa prikolicom ili polu-prikolicom najveće dozvoljene mase 750 kg;

1.12. kategorija D1:

1.12.1. vozila dizajnirana i izgrađena za prevoz najviše šesnaest (16) putnika i vozača, čija maksimalna dužina ne prelazi osam (8) m, vozilu može da se priključi prikolica najveće dozvoljene mase 750 kg;

1.13. kategorija D1E:

1.13.1. bez povrede usvojenih pravila homologacije, skup vozila koji čine vučno vozilo, koje spada u kategoriju D1 i prikolica sa najvećom dozvoljenom masom iznad 750 kg;

1.14. kategorija D:

1.14.1. vozilima dizajnirana i izgrađena za prevoz više od osam (8) putnika i vozača, može da se priključi prikolica sa najvećom dozvoljenom masom do 750 kg;

1.15. kategorija DE:

1.15.1. bez povrede usvojenih pravila homologacije, skup vozila čini vučno vozilo D kategorije i prikolica najveće dozvoljene mase iznad 750 kg, kao i zglobna vozila ove kategorije;

1.16. kategorija T:

1.16.1. traktor sa prikolicom;

1.17. kategorija M:

1.17.1. mali traktori;

1.18. kategorija L:

1.18.1. sredstva i mašine za rad;

1.19. vozilo sa automatskim menjачem.

Član 87 **Mladi vozači i početnici**

1. Kandidat koji po prvi put dobije vozačku dozvolu za kategoriju B imaće probni period od dve (2) godine ovaj rok je obuhvaćen u ukupnom roku vozačke dozvole kao što je utvrđeno članom 92 ovog zakona.

2. Za sprovođenje ove odredbe nadležan je organ prema zakonu na snagu.

Član 88 **Stari vozači**

1. Izuzeće iz pravila člana 92. ovog zakona, za stara lica iznad šezdeset pet (65) godina, produženje vozačke dozvole se vrši svakih pet (5) godina na osnovu lekarskog uverenja.

2. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom u iznosu od petsto (500) do hiljadu i petsto

(1.500) evra, odgovorno službeno lice nadležnog autoriteta, ukoliko izda, produži vozačku dozvolu suprotno pravilima ovog člana.

Član 89 **Profesionalni vozači**

1. Vozači koji upravljaju vozilima za transport robe, ukupne mase iznad 3.5 t i putnika sa više od osam (8) sedišta izuzev sedišta vozača, (profesionalni vozači) mogu uzeti uverenje profesionalne kvalifikacije (u daljem tekstu UPK):

- 1.1. stručna obuka za vozače iz stava 1. ovog člana može biti kratkotrajno (intenzivno-ubrzano) ili dugotrajno.
2. UPK iz stava 1. ovog člana važi pet (5) godina uz mogućnost obnavljanja istom procedurom kao u slučaju opremanja po prvi put.
3. Minimalno starosno doba lica koje se podvrgava polaganju ispita za UPK prema stavu 1. ovog člana je sledeće:

3.1. za vozila C, CE, C1, C1E kategorije:

- 3.1.1. osamnaest (18) godina za C i CE kategorije nakon završetka duže obuke i vozila C1 i C1E kategorije, nakon završetka ubrzane stručne obuke;
- 3.1.2. dvadeset jedna (21) godina za C i CE kategoriju, posle završetka ubrzane obuke;

3.2. Za vozila D, DE, D1, D1E kategorije:

- 3.2.1. – dvadeset jedna (21) godina za D i DE kategoriju, za usluge koje ne prelaze distancu od pedeset (50) km i vozilo D1 i D1E kategorije, posle završetka ubrzane stručne obuke;
- 3.2.2. – dvadeset jedna (21) godina za D i DE kategoriju, posle završetka duže obuke;
- 3.2.3. - dvadeset tri (23) godine za D i DE kategoriju, posle završetka ubrzane stručne obuke.

Član 90 **Obuke za profesionalne vozače**

1. Ministarstvo ili ovlašćeni subjekt ministarstva vrši profesionalnu obuku iz člana 89. ovog zakona.
2. Ovlašćeni subjekt iz stava 1. ovog člana treba da ispunjava uslove kao što predviđa član 121. ovog zakona.

3. Nakon uspešne obuke ovlašćeni subjekt vozaču izdaje uverenje "UPK".
4. Vozač koji je završio obuku za „UPK“ podvrgava se polaganju ispita u ministarstvu.
5. Vozaču koji sa uspehom polazi ispit, Ministarstvo unutrašnjih poslova izdaje vozačku dozvolu za profesionalne kategorije.
6. Ministarstvo podzakonskim aktom utvrđuje pravila o načinu organizovanja "UPK" ispita.

POGLAVLJE VIII **IZDAVANJE, ZAMENA I PRODUŽENJE VOZAČKE DOZVOLE**

Član 91 **Izdavanje vozačke dozvole**

Vozačka dozvola izdaće se licu na njegov zahtev ukoliko ispunjava uslove predviđene zakonom.

Član 92 **Rok važenja vozačke dozvole**

1. Ministarstvo unutrašnjih poslova je nadležno za izdavanje vozačke dozvole.
2. Vozačka dozvola C1, C, D1, D, C1E, CE, D1E i DE kategorije se izdaje rokom važnosti od pet (5) godina, uz mogućnost produženja u skladu sa članom 94 ovog zakona.
3. Vozačka dozvola za kategorije AM, A1, A2, A, B1, B i BE, izdaje se na deset (10) godina, uz mogućnost produženja, u skladu sa članom 94 ovog zakona.
4. Vozačka dozvola M, L i T kategorija, izdaje se trajno.
5. Lice može da ima samo jednu važeću vozačku dozvolu.
6. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom u iznosu od 350 do hiljadu petsto (1.500) evra, odgovorno službeno lice nadležnog organa, ukoliko izda, produži vozačku dozvolu protiv pravila ovog člana.

Član 93 **Ograničena važnost vozačke dozvole**

1. Vozačka dozvola može da se izda na kraći rok važenja od roka predviđenog u članu 92. ovog zakona na osnovu konstatacije u lekarskom uverenju.

2. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom u iznosu od petsto (500) do hiljadu i petsto (1.500) evra, odgovornom službenom licu nadležnog organa ukoliko izdaje, produži vozačku dozvolu protiv pravila ovog člana.

Član 94 Produženje vozačke dozvole

1. Vozač može da podnese zahtev za produženje šest (6) meseci pre isteka važnosti vozačke dozvole.
2. Za produženje vozačke dozvole potrebno je lekarsko uverenje.

Član 95 Kodovi na vozačkoj dozvoli

1. U dokumentu vozačke dozvole upisuju se sve kategorije vozila i priključnih sredstava.
2. Ministarstvo unutrašnjih poslova u saradnji sa Ministarstvom zdravlja, podzakonskim aktom utvrđuje dodatne informacije/ograničenja u kodu i drugim pitanjima vezano sa tim.

Član 96 Vozačka dozvola za vozilo sa automatskim menjачem

1. Vozačka dozvola može da se izda i za vozilo sa automatskim menjачem transmisije i služi samo za upravljanje takvim vozilima.
2. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom u iznosu od dvesta (200) evra, lice koje postupi suprotno pravilima stava 1. ovog člana.

Član 97 Priznavanje vozačke dozvole

1. Lice koji poseduje vozačku dozvolu izdate od jedne zemlje Evropske unije, obuhvatajući Švajcarsku, Norvešku i SAD, nema potrebe da se podvrgne dodatnom testiranju prilikom aplikacije za zamenu vozačke dozvole u Republici Kosovu.
2. Izuzetno od stava 1. ovog člana za zamenu vozačke dozvole kod drugih zemalja odlučuje ministarstvo na osnovu programa za polaganje ispita za vozače, ili preko bilateralnog sporazuma između naše države i neke druge države za recipročno priznavanje vozačke dozvole.
3. Ministarstvo u saradnji sa Ministarstvom za unutrašnje poslove podzakonskim aktom utvrđuje uslove aplikacije za zamenu strane vozačke dozvole prema ovom članu.

Član 98

Međunarodna vozačka dozvola

1. Međunarodna vozačka dozvola se izdaje na osnovu dozvole izdate u Republici Kosovu koja u momentu aplikacije treba da ima važnost najmanje šest (6) meseci.
2. Upotreba međunarodne vozačke dozvole u toku vožnje na teritoriji Republike Kosova nije dozvoljena.
3. Međunarodnu vozačku dozvolu izdaje Ministarstvo unutrašnjih poslova ili institucija koju ono ovlasti.
4. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom od sto trideset (130) evra, vozač koji međunarodnom vozačkom dozvolom, suprotno stavu 2. ovog člana, upravlja vozilom unutar Kosova.

Član 99

Gubitak vozačke dozvole

1. Ukoliko se vozačka dozvola izgubi, vlasnik se obavezuje da u roku od trideset (30) dana informiše nadležni organ, u ovom slučaju Ministarstvo unutrašnjih poslova, da je izgubio, oštetio ili da podatke koje vozačka dozvola ili neki drugi dokument, koji svedoči o tome da ima pravo da vozi vozilo sadrži, treba obnoviti.
2. Ministarstvo unutrašnjih poslova podzakonskim aktom utvrđuje procedure za izdavanje kopije (duplikata) prema stavu 1. ovog člana.

Član 100

Poništavanje kategorije vozačke dozvole

1. Vozač samovoljno može da odustane (poništi) neku kategoriju koju poseduje ali treba da predala pismenu izjavu nadležnim organu.
2. Vozač iz stava 1. ovog člana nema pravo na povratak poništene kategorije.

Član 101

Opoziv vozačke dozvole

Sprovođenjem negativnih poena koje se predviđaju odgovarajućim Zakonom na snazi o pravilima drumskog saobraćaja, prema izvršiocu prekršaja bezbednosti u saobraćaju doći će do opoziva vozačke dozvole.

Član 102

Ponovno uzimanje vozačke dozvole

1. Licu kome je opozvana vozačka dozvola zbog negativnih poena ponovo se podvrgava teorijskom i praktičnom testiranju nakon isteka jedne (1) godine od dana donošenja pravosnažne odluke.
2. Lice iz stava 1. ovog člana ne može da pristupi polaganju teorijskog i praktičnog testa pre nego što završi programa dodatne obuke za bezbedno upravljanje.
3. Ukoliko je licu iz stava 1. ovog člana opozvana vozačka dozvola zbog alkohola, droge, narkotičnih supstanci ili zdravstvenog stanja treba da prođe lekarsku kontrolu, da se podvrgne programu obuke za rehabilitaciju umesto programa dodatne obuke za sigurno upravljanje pre podvrgavanja testiranju za polaganje ispita za vozačku dozvolu.
4. Za završetak programa iz stv. 2. i 3. ovog člana izdaje se dokaz koji treba priložiti prilikom prijavljivanja polaganja ispita za vozačku dozvolu.

Član 103

Izdavanje Vozačke dozvole

Ministarstvo unutrašnjih poslova izdaje vozačke dozvole i druga potrebna dokumenta, pridržavajući se određenih procedura.

Član 104

Cena za izdavanje vozačke dozvole

Ministarstvo unutrašnjih poslova određuje cenu za izdavanje vozačke dozvole.

Član 105

Podzakonska akta za sigurno izdavanja vozačke dozvole

1. Ministarstvo unutrašnjih poslova u saradnji sa ministarstvom, imajući u obzir potrebu za dobrom sigurnošću vozačke dozvole prema mogućim prevarama i krađi, definisa će podzakonskim aktom:

- 1.1. formu vozačke dozvole i drugih uverenja za upravljanje sa detaljnim opisom;
- 1.2. detaljne administrativne procedure za izdavanje, opoziv, produženje i vraćanje vozačke dozvole i drugih dokumenata upravljanja kao i uzoraka za sva dokumenata.

Član 106

Obaveze stranih državljanina vezano sa vozačkom dozvolom

1. Stranom državljaninu, kome je dozvoljen privremeni ili stalni boravak, građaninu Kosova, koji se vraća iz inostranstva, osoblju diplomatskih i konzularnih predstavnštava, misija

stranih država, predstavništvima međunarodnih organizacija, stranim trgovinskim predstavništvima, saobraćaja, kulture i stranim zvaničnicima korespondenata, mogu upravljati vozilom stranom važećem vozačkom dozvolom, godinu (1) dana od ulaska na Kosovo.

2. Stav 1. ovog člana se ne odnosi na predstavnike organizacija koja deluju na Kosovu (Ujedinjene nacije, KFOR, Organizacija evropske bezbednosti i saradnje i dr.) izuzev ukoliko se drugačije ne predviđa bilateralnim sporazumom.

POGLAVLJE IX PROGRAM OBUKA

Član 107 Uverenje trenera

1. Za trenera u oblasti vozačke dozvole (u daljem tekstu trener) može da se certifikuje lice koje ispunjava sledeće uslove:

- 1.1. da ima vozačku dozvolu B kategorije najmanje pet (5) godina;
- 2.2. da je završilo najmanje studije- nivoa Bačelor;
- 1.3. da je zadnjih pet (5) godina držao obuke za ispitivača ili pohađao seminar iz oblasti vozačke dozvole u ili van zemlje od međunarodnih relevantnih institucija;
- 1.4. da ima uverenje trenera najmanje u jednoj od oblasti vozačke dozvole;
- 1.5. da nije osuđen sudskim rešenjem konačne forme za krivično delo više od šest (6) meseci zatvora.

2. Pravilo stava 1 ovog člana odnosi se samo na prve sertifikovane, kojima se izdaje uverenje za trenera.

3. Oblast vozačke dozvole obuhvata: sposobljavanje kandidata za vozače, obučavanje instruktora vožnje, testiranje kandidata za vozača, obuka ili testiranje za ispitivača upravljanja, obuka i testiranje za sigurno upravljanje.

Član 108 Uslovi za aplikaciju

1. Za trenera može da aplikuje lice ukoliko ispunjava sledeće uslove:

- 1.1. da ima najmanje završene studije- nivoa Bachelor;
- 1.2. da ima vozačku dozvolu najmanje pet (5) godina za B kategoriju;

- 1.3. da ima pet (5) godina radnog iskustva u oblasti vozačke dozvole;
- 1.4. da nije osuđen sudskim rešenjem konačne forme za krivično delo više od šest (6) meseci zatvora.

Član 109
Kvalifikacioni ispit za trenera

1. Pravo na pohađanje obuke za trenera imaju lica koja polože kvalifikacioni ispit.
2. Ministarstvo organizuje osnovnu obuku za trenera.
3. Ministarstvo podzakonskim aktom utvrđuje način organizovanja i održavanja kvalifikacionog ispita za trenera i druga pitanja vezana sa time.

Član 110
Stručni ispit za trenera

1. Ministarstvo organizuje profesionalni ispit za trenera.
2. Stručni ispit za trenera se organizuje iz teorijskog i praktičnog dela.
3. Lice pre podvrgavanja stručnom ispitom iz stava 1. ovog člana treba da sa uspehom završi osnovnu obuku za trenera.

Član 111
Teoretski deo stručnog ispita za trenera

1. Zvaničnici koji drže profesionalni ispit za ocenjivanje predavača iz teorijskog dela određuje ministarstvo.
2. Zvaničnici iz stava 1 ovog člana trebaju da ispunjavaju sledeće uslove:
 - 2.1. da imaju vozačku dozvolu kategorije B najmanje pet (5) godina;
 - 2.2. da su završili studije, ekvivalente sa najmanje 240 ECTS po sistemu Bolonje;
 - 2.3. da imaju najmanje pet (5) godina radnog iskustva,
 - 2.4. da su držali ili pohađali obuke o pravilima i normativnim aktima koja se odnose na održavanje profesionalnog ispita za trenere;
 - 2.5. da nije osuđen sudskim rešenjem konačne forme za krivično delo više od šest (6) meseci zatvora.

Član 112

Praktični deo profesionalnog ispita za trenera

1. Zvaničnike koji drže profesionalni ispit za ocenjivanje predavača iz praktičnog dela, određuje ministarstvo,
2. Zvaničnici iz stava 1 ovog člana moraju da ispunjavaju sledeće uslove:
 - 2.1. da imaju vozačku dozvolu B kategorije, najmanje pet (5) godina;
 - 2.2. da su završili studije ekvivalentne sa najmanje 240 ECTS po sistemu Bolonje;
 - 2.3. da imaju najmanje pet (5) godina radnog iskustva;
 - 2.4. da su držali ili pratili obuku o pravilima i normativnim aktima koji se odnose na održavanje profesionalnog ispita za predavača.
3. Licu koje je uspešno položilo profesionalni ispit izdaje se sertifikat za predavača iz oblasti vozačke dozvole;
4. Ministarstvo podzakonskim aktom donosi program osnovne obuke, periodično kao i način organizovanja polaganja profesionalnog ispita za trenera.

Član 113

Obuke za sertifikovanog trenera

1. Ministarstvo organizuje najmanje dva seminara za sertifikovanog trenera u okviru četiri (4) godine kako bi se podigao nivo stručnih sposobnosti trenera.
2. Ministarstvo podzakonskim aktom određuje način organizovanja i održavanja obuka u vidu seminara ili slično za sertifikovane trenere i druga pitanja povezana sa tim.

Član 114

Program dodatne obuke za bezbedno upravljanje, seminari za vaspitanje učesnika u saobraćaju i psiho-socijalni

1. Program dodatne obuke za sigurno upravljanje obuhvata teorijski i praktični deo.
2. Teoretski deo obuhvata najmanje dvanaest (12) časova nastavne sadržine za drumsku bezbednost, opasnosti upravljanja, odgovornosti vozača i odnosi između učesnika u saobraćaju.
3. Praktični deo se realizuje vežbama gde se predviđa najmanje šest (6) časova nastave.
4. Ministarstvo podzakonskim aktom donosi plan i program dodatne obuke za sigurno upravljanje, seminare za vaspitanje učesnika u drumskom saobraćaju.

Član 115

Učestvovanje u programu dodatne obuke za sigurno upravljanje

1. Program dodatne obuke za bezbedno upravljanje treba da prati lice koje je:
 - 1.1. privremeno je izgubilo vozačku dozvolu na osnovu negativnih poena izrečenih od kazni u saobraćaju;
 - 1.2. upravljalo vozilo pod dejstvom alkohola, droge, narkotičnih supstanci i dr.;
 - 1.3. bilo je uzročnik udesa u drumskom saobraćaju sa fatalitetom;
 - 1.4. izgubilo važnost vozačke dozvole i dr.
2. Ministarstvo podzakonskim aktima donosi program obuke prema stavu 1 ovog člana i druga pitanja u vezi sa tim.

Član 116

Profesionalni vozači vozila pod pratnjom i prvenstvom prolaza

1. Obuku vozača koji upravljujaju vozilima pod pratnjom i prvenstvom prolaza, u zavisnosti od kategorije, vrši nadležna profesionalna institucija ovlašćena od ministarstva.
2. Vozaču koji položi obuku iz upravljanja vozilom, stav 1 ovog člana, izdaje se uverenje za odgovarajuću kategoriju.
3. Ministarstvo utvrđuje uslove i kriterijume za dobijanje ovlašćenja iz stava 1. ovog člana kao i program obuke.
4. Za prekršaj kažnjava se novčanom kaznom u iznosu od četiristo (400) do hiljadu i dvesta (1.200) evra vozač koji postupa protiv pravila stava 2 ovog člana.
5. Za prekršaj kažnjava se novčanom kaznom od hiljadu petsto (1.500) do dve hiljade i petsto (2.500) evra, ovlašćena institucija gde je vozač zaposlen ukoliko postupa protiv pravila ovog člana.
6. Za prekršaj kažnjava se novčanom kaznom od pet (5.000) do osam hiljada (8.000) evra, ovlašćena institucija koja postupa suprotno pravilima stv. 2 i 3 ovog člana.

Član 117

Poligon za sigurno upravljanje

1. Odgovarajuće Ministarstvo za transport može da ovlasti subjekte tehničke i profesionalne nadležnosti, sa ljudskim profesionalnim i finansijskim resursima za osnivanje poligona za "Sigurno upravljanje".
2. Uslovi i kriterijumi za dobijanje ovlašćenja iz stava 1. ovog člana se utvrđuju podzakonskim aktom.

3. Ukoliko ovlašćeni subjekt iz stava 1. ovog člana, ne izvrši aktivnosti koje su mu profesionalno određene i skladu sa nacionalnim i međunarodnim pravilima, Ministarstvo mu opoziva ovlašćenje. Do određivanja drugog ovlašćenog, Ministarstvo će preuzeti na sebe razvoj kontrole i profesionalnog nadzora.
4. Za razvoj operacija ovlašćeni subjekt će se platiti od taksi usluga koje utvrđuje ministarstvo i koje se uplaćuju prilikom obavljanja aktivnosti.
5. Profesionalni nadzor ovlašćenog subjekta vrši ministarstvo.

Član 118 **Obaveze ovlašćenog subjekta**

Ovlašćeni subjekt se obavezuje da redovno ispunjava uslove za izvršenje utvrđenih poslova, u skladu sa pravilima ovog zakona i podzakonskih akata koji se donese na osnovu ovog zakona.

Član 119 **Opoziv ovlašćenja za poligon “sigurno upravljanje”**

1. Na predlog ovlašćenog organa, ministar koji je zadužen za transport, odlukom može da opozove (ukine) ovlašćenje ovlašćenom subjektu ukoliko:
 - 1.1. je prestao da ispunjava uslove određene za izvršenje utvrđenih poslova, saglasno sa pravilima ovog zakona i usvojenim pravilima na osnovu ovog zakona;
 - 1.2. protiv njega je pokrenuta procedura stečaja ili likvidacije;
 - 1.3. prestao da radi na osnovu sudske odluke.

Član 120 **Obuke i održavanje seminara**

1. Ministarstvo podzakonskim aktom donosi program za održavanje obuka i seminara u oblasti vozačke dozvole.
2. Ministarstvo će samo organizovati ili ovlastiti subjekt koji:
 - 2.1. zadovoljava prostorne i materijalno-tehničke uslove;
 - 2.2. raspolaže potrebnom opremom za održavanje seminara;
 - 2.3. raspolaže odgovarajućim profesionalnim kadrom koji ispunjava uslove iz čl. 111 i 112 ovog zakona;
 - 2.4. organizuje rad i strukturu koja garantuje realizaciju dugoročnog i kvalitetnog rada;

2.5. raspolaže odgovarajućom podrškom u tehničkom pogledu.

3. Ovlašćeni subjekt će se plaćati sredstvima od taksi usluga koje se naplaćuju prilikom održavanja obuka i seminara a koje utvrđuje ministarstvo.

Član 121 **Ovlašćenje za obuke**

1. Subjekat ovlašćen za obučavanje u oblasti vozačke dozvole je subjekat koga akredituje nadležni organ za kvalifikacije.

2. Akreditovani subjekt, iz stava 1. ovog člana, za dobijanje ovlašćenja za održavanje obuka u oblasti vozačke dozvole treba da podnese zahtev odgovarajućem Ministarstvu za transport.

3. Nakon završetka obuke, ovlašćeni subjekt kandidatu (licu) izdaje uverenje.

4. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom od pet (5.000) do osam hiljada (8.000) evra, ovlašćeni subjekt iz stava 2 ovog člana, koji postupi u suprotnosti sa pravilima ovog člana i podzakonskih akata donetih u skladu sa ovim zakonom.

5. Ministarstvo podzakonskim aktom utvrđuje uslove i kriterijume izdavanja ovlašćenja iz stava 2 ovog člana i druga pitanja u vezi sa tim.

Član 122 **Opoziv ovlašćenja subjektu za obuke**

1. Na predlog nadležnog organa, zaduženi ministar za transport odlukom može da opozove (ukine) ovlašćenje ovlašćenom subjektu ukoliko:

1.1. je prestao da ispunjava uslove određene za izvršenje utvrđenih poslova, prema članu 120. ovog zakona i pravila usvojenih na osnovu ovog zakona;

1.2. je protiv njega pokrenuta procedura stečaja ili likvidacije;

1.3. je prestao da radi na osnovu sudske odluke;

1.4. pokaže slabu stručnu performansu.

Član 123 **Ograničenje obavljanja delatnosti**

Licu koje je učestvovalo u oceni kandidata za vozače (u svojstvu ispitiča), nije dozvoljeno osnivanje ili rad na bilo kojoj funkciji u auto školi, godinu (1) dana nakon poslednjeg ispita.

Član 124

Stručni nadzor

1. Stručni nadzor je nadgledanje sadržaja, profesionalizma, standarda, kvaliteta, efikasnosti sprovodenja zadataka prema pravilima ovog zakona i podzakonskih akata donetih u skladu sa povećanjem bezbednosti u drumskom saobraćaju.
2. Stručni nadzor obuhvata nadzor standarda i kvaliteta osoblja koje vrši ospozobljavanje kandidata za vozača, lica koja drže ispit za vozačku dozvolu, stručne ispite za licenciranje, uspeh poslova subjekata ovlašćenih od ministarstva i druge poslove koji utiču na povećanje bezbednosti u drumskom saobraćaju.
3. Ministarstvo podzakonskim aktom određuje procedure sprovođenja profesionalnog nadgledanja i mere protiv subjekata i lica iz stava 2. ovog člana, koji pokažu slabu profesionalnu performansu.

Član 125

Sukob javnog interesa

1. Zvaničnik ministarstva koji je uključen u trening organizovanom od strane lica ovlašćenih od ministarstva, nema pravo da učestvuje u vrednovanju njihovog ispita prilikom izdavanja dozvola ili bilo koje vrste ocene od strane ministarstva.
2. Zvaničnik ministarstva koji postupa u suprotnosti sa stavom 1. ovog člana čini težu povredu pravila rada.

Član 126

Nadzor rada auto škole

1. Nadzor rada auto škole s aspekta ispunjavanja predviđenih uslova vrše ovlašćena lica od ministarstva odnosno inspektorata.
2. Nadzor obuhvata sve administrativne poslove, dokumentaciju i evidencije vezane sa ospozobljavanjem.
3. Tokom obavljanja zadatka inspektor auto škola je ovlašćen da:
 - 3.1. inspektuje i konstatiše momentalno stanje rada auto škola, da li se pridržavaju plana i programa predviđenog zakonskim i podzakonskim aktima i dali nastavljaju da se pridržavaju uslova predviđenih za licencu;
 - 3.2. inspektuje lokale, opremu, vozila, poligon, instruktore vožnje na terenu tokom praktičnog pripremanja kandidata za vozače, stručne predavače tokom predavanja, vođenju evidencije i administrativne dokumentacije, koja treba da se vodi tokom svakodnevnih poslova u auto školama;
 - 3.3. u slučajevima kada su prilikom inspekcije rada auto škola konstatovane nepravilnosti/nedostaci, koje ne dodiruju osnovne uslove za licenciranje, odlukom sa

određenim vremenskim rokom daje primedbe za popravljanje/otklanjanje ne regularnosti/nedostataka, koji su konstatovani tokom inspekcije;

3.4. odlukom obustavi rad auto škola, instruktora vožnje i profesionalnih predavača koji su izgubili jedan (1) ili više uslova predviđenih za dobijanje licence, dok u slučajevima kada auto škola nije izgubila nijedan od uslova predviđenih za dobijanje licence ali ne radi po zakonu i administrativnim uputstvima koji uređuju sektor auto škola, pokreće krivični postupak na sudu sa odgovarajućim nadležnostima.

3.5. pokreće administrativnu proceduru unutar institucije za opoziv licence auto škole, instruktoru vožnje ili stručnom predavaču;

3.6. inicira administrativnu proceduru kod nadležnog suda.

4. Nadzor subjekta koji predaje nastavni predmet pružanja prve pomoći povređenim licima u saobraćajnom udesu vrši Ministarstvo zdravlja.

POGLAVLJE X **PRELAZNA I ZAVRŠNA PRAVILA**

Član 127 **Sukob zakona**

U slučaju sukoba kaznenih odredaba ovog zakona, Krivičnog zakonika Republike Kosova i Zakona o prekršajima, važe ove poslednje.

Član 128 **Priprema pitanja i testova**

1. Ministarstvo sastavlja pitanja i testove za kandidate za vozačku dozvolu.
2. Pitanja kandidata za vozačku dozvolu B kategorije su javna, dok su testovi poverljivi.
3. Lica koja sastavljaju pitanja za ocenjivanje kandidata za vozača, za instruktora i profesionalne predavače, za ispitivače i obuku ispitivača, treba imaju univerzitetsku spremu.
4. lica koja drže ispit ne mogu biti oni koji su učestvovali na izradi testa.
5. Testovi ispita se dostavljaju članovima komisije u trenutku početka ispita, od jednog od lica koja su radila na sastavljanju testa.
6. Jedan zvaničnik, predstavnik ekipe koja je sastavila test, radi očuvanja tajnosti testova i u toku testiranja, učestvuje kao posmatrač u prostorijama u kojima se održava testiranje kandidata, bez prava komuniciranja sa kandidatima.

Član 129

Prihodi

Prihodi koji se ostvaruju od izricanja kazni za prekršaje prema ovom zakonu tretiraće se prema Zakonu o upravljanju javnim finansijama.

Član 130

Važenje postojeće vozačke dozvole

Postojeća vozačka dozvola izdata sa neograničenim rokom važenja za kategoriju B važi do trideset prvog (31). januara 2033. godine, kao što je utvrđeno u članu 3 stav 3 Direktive 2006/126/EC Evropskog parlamenta i Saveta, dok se produženje važenja nakon ovog datuma vrši prema članu 94 ovog zakona.

Član 131

Ograničenja

1. Član 107. ovog zakona se primenjuje samo šest (6) meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.
2. Kategorija A i podkategorije A1 i A2 člana 63 stav 2, ovog zakona stupaju na snagu od 1. januara 2019.

Član 132

Važenje postojećih licenci

1. Sve licence ispitivača, profesionalnih predavača i instruktora vožnje, izdate pre stupanja na snagu ovog zakona, važe do isteka njihovog važenja.
2. Licencirani prema stavu 1 ovog člana, na rok od pet (5) godina treba da ispune uslove kvalifikacije, kao što se zahteva ovim zakonom, kako bi stekli pravo na nastavak licence.

Član 133

Postojeći subjekt za obuku instruktora vožnje i ispitivača

Ovlašćeni subjekt koji vrši obuku instruktora vožnje i ispitivača u roku od sto osamdeset (180) dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, da se opremi novim ovlašćenjem, predviđeno prema ovom zakonu.

Član 134

Podzakonska akta

1. Nadležni autoriteti za sprovođenje ovog zakona su odgovorni za donošenje potzakonskih akata u okviru jedne (1) godine, nakon stupanja na snagu ovog zakona.

2. U slučaju promena Evropskih direktiva obuhvaćenih u ovom zakonu ili u podzakonskim aktima, iste će se dopuniti i u našem zakonodavstvu.

Član 135 Stavljanje van snage odredaba

Danom stupanja na snagu ovog zakona stavljujaju se van snage članovi: 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 281, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 295.3. i 351. Zakona o bezbednosti u drumskom saobraćaju (Zakon br. 02/L-70).

Član 136 Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu petnaest (15) dana nakon objavlјivanja u Službenom Listu Republike Kosova.

**Zakon br. 05/L-064
18. maj 2016.**

Predsednik Skupštine Republike Kosova

Kadri VESELI